

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strad Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

„Cine-a îndrăgit străinii...”

De o săptămână și mai bine lumea din România sau cum se mai zice, opinia publică, este în febră și ațitare.

Deja de mai înainte neliniște domnea în țară, din cauza emigrărilor evreiești. Știm, că sute și mii de Evrei au părăsit România, îndreptându-se spre America. Unele cete s'au și dus acolo, altele s'au întors înapoi, neavând mijloace și pasapoarte în regulă. Căusele acestor emigrări au fost lipsa și sărăcia simțită în România mai cu seamă în urma roadei slabe din anul trecut. Dar știrile false sau neadeverate, ce le-au răspândit unii în străinătate, că Evreii ar părăsi România din pricină, că sunt prigoniți, precum și intrunirile, ce le țineau ei înainte de plecare, plecarea lor și reîntoarcerea unora în țară, ațitară lumea sau opinia publică a României.

Atunci apoi s'a întâmplat un lucru, care a dat naștere ferberii, ce domnește acum. S'a întâmplat adevărat, că profesorul *Mihăileanu* din București, a fost pușcat pe uliță de un Bulgar, cu numele *Dimitroff*, acum vre-o 10—12 zile. Ucigașul a fost prins și a mărturisit, că el a pușcat pe *Mihăileanu*, din cauză că acesta era Român din Macedonia și scoțea o foaie, cu numele »*Peninsula Balcanică*«, în care lupta din resputeri pentru drepturile fraților lui și arăta apăsările și nedreptățile, ce le suferă Românii din Macedonia din partea Bulgarilor. Adevărat *Dimitroff* a ucis pe profesorul român, *Mihăileanu*, nu pentru-că

ar fi avut personal cu el ceva, ci pentru lucrările și scrierea lui în foaia pomenită. Astfel *Dimitroff* a făcut un omor, care se numește *omor politic*.

Din spusele ucigașului a mai eșit la iveală, că el a făcut omorul cu învoirea și la însărcinarea comitetului macedonean din *Sofia*, capitala Bulgariei, care comitet are mulți membri și în România.

Acestia lucră pentru luarea Dobrogei dela România și se zice, că plănuiau mai multe omoruri, ca cel al lui *Mihăileanu*. S'au făcut mai multe arestări și s'a aflat, că *Dimitroff* a avut soți, cari lucră după îndrumările comitetului bulgăresc din *Sofia*.

În urma omorului și în urma descoperirilor făcute, lumea din România s'a ațitat grozav, pentru-că e un lucru păcătos a făptui omoruri politice în o țară străină, puse la cale de un comitet din altă țară. Apoi aceasta cu atât mai mult, căci în România s'au mai întâmplat nu de mult din partea Bulgarilor asemenea omoruri.

Ocărnuirea României a făcut îndată cunoscute ocărnuirile bulgare, cele aflate, cerând pedepsirea comitetului și încetarea lucrării lui în România, ear' dimpotrivă amenința, că va scoate din țară pe toți Bulgarii neîncetățeniți, cari sub ocrotirea legilor române s'au prea înstăpănit în țară, fac și plănuiesc omoruri.

Acest lucru ocărnuirea română 'l-a adus la cunoștința și a puterilor europene.

Dar' fiindcă ocărnuirea Bulgariei întârzie de a răspunde la înștiințarea

României, lumea din România s'a ațitat și mai tare, zicând, că guvernul bulgar ține partea ucigașului și a comitetului, care 'l-a pus la cale. Unele foi cereau să se declare războiul Bulgariei, ear' Duminecă studenții universitari din București au conchelat o mare adunare de protestare, la care au luat parte peste 40 mii de cetățeni, societățile cu steagurile lor etc., trecând pe mai multe ulițe.

Tot Bucureștii era în febră și adunarea a protestat împotriva uneltirilor bulgare și a cerut satisfacție.

Numai după-ce a văzut ocărnuirea Bulgariei, că lucrurile stau rău, a răspuns, cum aflăm azi, că e gata a urmări pe calea legii pe cei vinovați în afacerile de omor.

Așa stau lucrurile acum între România și Bulgaria. Din toată întâmplarea aceasta putem trage învățătura, că nu e bine a îmbrățișa pe străini prea mult, cum s'a făcut și se face în România; cu străinul să trăim bine, să nu 'l dușmănim, să 'l iubim cu iubirea de aproape, dar' să nu 'l gugulim prea tare, să nu 'l lăsăm a se înstăpâni asupra noastră și asupra afacerilor noastre, cu un cuvânt să nu îndrăgim pe străini, ca să nu cădem sub blăstăm marelui poet *Eminescu*, care cu durere de neam a zis:

Cine-a îndrăgit străinii
Mânca-'ar inima câinii,
Mânca-'ar casa pustia
Și neamul nemernicia!!

FOIȚA.

Pintea și drăguță-sa.

— Baladă populară. —

Culeasă din Câmpia Ardealului de *Teodor A. Bogdan*, inv. în *Bistrița*.

Frunză verde dor și jale,
Colo-n jos la Baia-mare
Sunt trei temniți cu zebrele,
Dar' cine-'i închis în ele?
Da zo Pintea viteazu
Cu vre-o câțiva soți de-a lui,
Soți de-a lui de vitejit
O picat la greu rob.
Cum sta Pintea ferecat
Ferecat și 'ncătușat,
Tot în lanțuri și oșele,
Prins-o, prins-o a cânta:
»Frunză verde ililie,
O picat Pintea 'n robie
Dar' a sosit draga seară

Și o scăpa Pintea eară,
C'am o mândră ca un soare
Și știu că de doru-'mi moare,
Dar' veni-va ea cumva
Și temnița-a descuia
Din temniță m'a scăpa.
Da cântarea-o d'auzi
Un spion de păcălab,
Și el iute dusus-o
Și la domni el spusule-o,
Că nu trece-o săptămână
Pintea le-a fugi din mână.
Domnii cum îl auzia
Străji mai multe că-mi puneau,
Pe Pintea să 'l străjuiască
Și temnița s'o păzească.
Crenguță cu frunze late
Cine intră în cetate,
În cetate 'n Baia-mare,
Nu în haine bărbătești
Făr' în haine femeiești.
Cum la temniți ajungea
Cu pumnul în uși bătea,
Ușile se despica,

Lăcatele jos pica,
Temnița se descuia,
Zebrele se rupea,
Ileana din graiu grăia:
»Busuioc crescut în flori
Fost-am la judecatori,
Și 'mi-o spus că ai să mori
Spânzurat de doi furcoi.
Eu cum ast'am auzit
Iute la tin'am venit,
Și-am sfărmat temnițele
Cu toate zebrelele,
Și-am omorât străjile
Cu toate cătanele
'Ți-am adus un armăsar
Necălărit de un an,
Cu șeaua pe el tomnit
Cum fi mai bun de fugit.
Pintea cum o auzia
Ca să crează nu-'i venia
Ce Ileana îi spunea;
Dar' mult nu se secotea
Lanțurile le rupea,
Sus pe calu-'i se suia,

„Asociațiunea“ la Mehadia.

Marea și vrednica noastră însoțire »Asociațiunea« își va ține peste două săptămâni adunarea anuală la *Băile-Herculane* (Mehadia).

Dând convocarea și programul adunării, atragem luarea aminte a țăranilor noștri din părțile acelea, ca să iee parte la adunare și sărbări în număr cât se poate de mare.

Convocarea este următoarea:

În sensul §§-lor 23 și 26 din statutele »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă

adunarea generală ordinară

a »Asociațiunii« la *Băile-Herculane*, pe zilele 9 și 10 Septembrie st. n. 1900, pe lângă următorul

PROGRAM:

ȘEDINȚA I.

Duminecă, în 9 Septembrie st. n. 1900, la 11 ore înainte de amiază.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegaților prezenți.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul expirat.
4. Alegerea comisiunilor:
 - a) pentru examinarea raportului general;
 - b) pentru examinarea rațiociniului pe anul 1899 și a proiectului de buget pentru anul 1901;
 - c) pentru studiarea proiectului de regulament despre înființarea secțiunilor științifice și literare, înaintat spre aprobare;
 - d) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.
5. Propuneri eventuale.

ȘEDINȚA II.

Luni, în 10 Septembrie st. n. 1900, la 10 ore înainte de amiază.

Ordinea de zi:

1. Rapoartele comisiunilor esmise în ședința primă.
2. Propunere relativ la înactivarea secțiunilor științifice și literare.
3. Fixarea locului pentru proxima adunare generală.
4. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.
5. Închiderea adunării generale.

Disertațiunile se vor citi în o ședință specială, ce se va ține *Duminecă*, în 9 Septembrie n., la orele 3 p. m.

Se observă, că eventualele disertațiuni și propuneri au să fie prezentate în scris *presidiului »Asociațiunii«* (în *Sibiiu*, strada *Morii nr. 8*) cu 8 zile, ear' eventualele interpelațiuni cu 3 zile înainte de adunarea generală.

Din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută în *Sibiiu*, la 9 August 1900.

I. M. Moldovan m. p.,
președinte.

Nicolau Togaș m. p.,
notar.

DIN LUME.

Întâmplări din China.

Trupele străine, trimise în China, au sosit la *Peking*, capitala împărăției Chinezilor și după o luptă de o zi au străbătut în oraș și au mântuit vieța *Europenilor*, strimtorați în *Peking*.

Aceasta e noutatea cea mai însemnată din lumea mare.

Împărăteasa și curtea împărătească au fugit spre lăuntrul împărăției.

Ce va urma mai departe, nu se știe; unii însă se tem de încurcări între puteri, mai cu seamă între *Anglia* și *Rusia*.

Despre evenimente avem următoarele depeșe:

Petersburg, 20 August n.

Țarul a trimis generalului *Lenievici* următoarea depeșă în *Cifu*:

Gratulez din inimă pentru ocuparea repede a *Peking*-ului. Trupelor *sibiene* le trimit mulțumita mea ferbinte. Fă arătare *admiralului Alexiev* despre toți, cari au escelat.

Londra, 20 August n.

Admiralul Bruce telegrafează din *Cifu*, că: o parte din *Peking* e în flacără. Lupta pe strade continuă. Prințul *Yung* a împedecat fuga împărătesei. *Aliații* bombardează orașul intern, fortificat, unde *Chinezii* fac rezistență.

Roma, 20 August n.

Agenției Stefani 'i-se anunță din *Taku*, cu datul de 18 l. c., că conform știrilor sosite din *Peking*, pe strade continuă lupta. *Aliații* au început bombarderea părților de oraș, cari fac rezistență.

Berlin, 20 August n.

»*Kleines Journal*« anunță, că *ambasadorul chinez* din *Berlin* a primit știre dela *Li-Hung-Ciang*, că *văduva împărătească* și *curtea* sunt pe cale spre internul imperiului.

Bruxella, 20 August n.

O depeșă din *Shanghai* anunță, că *Li-Hung-Ciang* 'și-a exprimat înaintea *consulilor* temerea, că *văduva împărătească* și *prințul Tuan* vor înscena o nouă răscoală contra străinilor în internul imperiului.

Bruxella, 20 August n.

Li-Hung-Ciang a avut o întrevedere cu *consulii* în chestia debarcării trupelor engleze. *Li* a declarat, că 1000 de soldați sunt suficienți pentru susținerea ordinei, altcum poate să izbucnească răscoala și în *China-sudică*.

Burii și Englezii.

Din *Pretoria* se anunță, că lui *Kitchener* nu 'i-a succedat a lua în captivitate pe *De Wett*. Acesta 'și-a împărțit oastea în grupe mici și s'a retras.

Trupele generalului englez *Hoare* ajunseseră în mare strimtoare și au putut fi eliberate la *Elandsriver* numai după mari sforțări, de către *Kitchener*.

»*Daily Telegraph*« anunță din *Durban*, că *Buller* înaintează spre *Barberton*, noua capitală a *Transvaalului*.

În *New-York* s'a publicat o listă a soldaților morți în războiul cu *Burii* și cel din *Filippine*; se constată, că boalele epidemice au răpit vieța mai multor soldați, decât gloanțele dușmane.

Din Sârbia.

De comandant-suprem al oastei sârbești în locul ex-regelui *Milan* a fost numit generalul *Strocicovici*, ear' de șef al statului-major generalul *Zinzar Marcovici*.

Oferte pentru cumpărători — și vînzători.

Cancelaria de mijlocire (agenția comercială) din *Sibiiu*, str. *Poplăcii nr. 15* mijlocește vînzarea și cumpărarea de *prune pentru rachiu*. Rugăm pe toți câți au *prune* de vînzare să anunțe numai decât la cancelarie cîtățimea *prunelor* și prețul cel mai potrivit.

Drumu 'n codru îl lua,
Cătră domni așa zicea:
»Sănătate domnilor
Până ne-om mai întălni
C'atunci de voi bin' n'a fi,
Că m'ați ținut ferecat
Ca și pe-un om blăstemat.
Ear' domnii așa-i grăia:
»Du-te Pinteo tot cu bine
Că noi nu am fost de tine
Du-te Pinte sănătos,
Sănătos și veselos,
Că după tin' nu ne-om duce
De ne-ar scărda 'n lapte dulce,
Că ești spaima domnilor,
Și mila săracilor,
Ești spaima la bocotani
Și ești mila la sărmani.»

Poesii populare.

Culese de *Petru Tomici*, cassar comunal, june.

Frunză verde lemn uscat
Nu 'ți-o fi mândră păcat

D'asa rău m'ai fermecat,
Că mai fermecat pe moarte
N'ai avè din bine parte,
Ce-ai făcut n'ai făcut bine
Că m'ai pus tot la suspine,
Și m'ai meșterit cumplit
Tot cu farmeci de 'ndrăgit,
Cu roșeață din guriță,
Cu păr negru din cosiță,
Cu surcele dela lemne,
Cu păr negru din sprâncene,
Să n'am stare nici hodină
Inima mea tot suspină.
Măndruța din graiu grăia:
N'am făcut ca să desfac,
Ci-am făcut că 'mi-ai fost drag.
Eu din urmă 'ți-am luat
În grădină-am aruncat,
În grădină la fântână
Să te 'ntorci la săptămână,
Într'o gură de părâu
Ca să mori de dragul meu.
Măi bădițo dorul tău
De 'l-aș putea căpăta

Eu cu drag 'l-aș sēmăna,
Și 'l-aș face stog în prag
Și 'l-aș îmblăți cu drag,
Și 'l-aș cerne prin spâncene
Și 'l-aș da inimii mele
Doar' s'ar stîmpăra de jele.

Zis-a maica să mă 'nsor
Să-i aduc un ajutor
S'o trântescă de cuptor,
Câte-odată și de vatră
Să nu fie supărată.

Măndruță de dorul tău
Mă topesc ca iarba 'n tău,
Măndră de dragostea ta
Mă topesc ca cânepa.

Luați ficiori seamă bine
Că 'și-a mea măndruță vine,
Ș'așa vine de gătată
Ca o claie negreblată,
Luați seamă 'și-o jucați
Numai să n'o sărutăți

Se mai atrage atențiunea on. public asupra următoarelor afaceri favorabile:

1. Mijlocește cumpărări favorabile de săpun, lumini, ceresină, calafont etc.
 2. Mijlocește cumpărări cu prețuri potrivite de salamă renumită de Sibiu.
 3. Mijlocește cumpărări de corfe (în o sută de corfe 70 sunt de mână și 30 de cărat).
 4. Mijlocește cumpărări și vinde cusături românești, și porturi naționale din diferite părți ale țerii.
 5. Mijlocește cumpărări și vânzări de lemne bune de foc (uscate și nepluțite) cu prețuri foarte potrivite.
 6. Liferează cu preț convenabil ceapă de calitate bună.
- Doritorii să se adreseze în scris sau cu graiul viu la: **Cancelaria de mijlocire Sibiu, strada Poplăcii nr. 15, la administrația „Foii Poporului“.**

SCRISORI.

Pentru masa studenților din Brad.

— Petrecere de vară. —

— August 1900.

La 12 August a. c. tinerimea ze-loasă din Zarand a dat teatru și petrecere al cărei venit l-a merit pentru masa studenților din Brad. S'a predat piesa »Jorgu dela Sadagura« cu bun succes.

Deși în timp foarte scurt, abia de 3—4 zile, ca să nu-i prindă postul, totuși tinerii fiecare, precum și damele s'au achitat în mod escelent de rolurile lor.

Ioan Damian, maturist și Ioan Sipoș, teolog abs. așa de natural și așa de destru au predat, primul pe pitarul Enachi, al 2-lea pe surdul Gângu, încât și-se părea că aievea bătrâni de 55 și de 50 ani vorbesc pe scenă.

Petru Circo, teol. abs. și Corneliu Albu, stud. cl. VIII. gimn. asemenea în mod escelent și-au jucat fiecare rolul. P. Circo atât de bine a știut să reproducă pe cavalerul Jorgu, — să-și bată joc de Gahița și la sfatul Zoitei să se ascundă în dulap etc., încât publicul se părea, că voește a-l sorbi cu ochii, ear' pe C. Albu, ca pe grecul Kiulafoglu, voia să-l

Până ce iubiam copile
Mai era ceva de mine,
Dar' de când iubesc neveste
Crește-mi barba fără veste.

M'a făcut maica 'n coșar
Să fiu pui de călușar,
M'a făcut maica pe noapte
Să iubesc fetele toate.

Frunză verde trei masline
Plânge inima în mine
Ca 'n copilul de trei zile,
Copilul plânge și 'nceată
Inima mea nici-odată
Că 'mi mândra depărtată.

De-ai fi mândră 'n sat cu mine
Nu te-aș da pe mare bine,
De-ai fi mândră 'n sat cu noi
Nu te-aș da pe șese boi.

audă și vadă în continuu pentru pițigăierea vorbelor și pentru gesturile potrivite.

D-na Letița Damian așa a reprezentat pe Gahița și d-șoara Veturia Rimbaș pe Zoita, încât prima, nu dedea două, că e o bătrână cochetă, ear' a doua că e o atare nevăstuță șireată, ce știe pe sigur să-și poarte bărbățulul ca pe mâța după paiu.

Publicul numai văzând pe dl R. Perian în rolul lui Schwabe nu-și putea stăpâni risul, dar' mai văzându-l și la esecutarea rolului; G. Copos, învățător, în rolul lui Iftimi puțin a lipsit să nu fie deochiat, așa bine a reproduș pe bețivul și a cântat cu foc: »Foaie verde de pe baltă«.

Era să uit ceva. Publicul la apariția dlui I. Bârna, învățător, în rolul lui »Ifig« din Galiția și ascultând și văzând esecutarea rolului, era să se inee în risete și aplaudând frenetic, Ifig a trebuit de nou să se prezenteze pe bină.

Țerencețele, niște copilițe tinerele și țerani, toate și toți în costume mândre naționale românești, în actul al III-lea prinși la horă au jucat-o atât de estetic, însoțită și de text, încât părai că ești în mijlocul Moldovei.

Răsplata damelor și bravilor tineri pentru osteneală a fost aplausele aproape fără sfârșit ale numărului public.

Da, în adevăr publicul a fost număr. Pe la 8 ore seara toate locurile erau ocupate, pentru mulți n'au ajuns, parterul și odaia laterală erau îndesuite.

Ce fel de public? Curat românesc, excepționând pe un Maghiar și 2 Israeliti. Și e bine așa, căci nu se face gălceavă. Ne petrecem liberi, după-cum e firea Românului. Maghiarii și cei de o coroană au încetat de a ne cerceta petrecerile noastre sociale și întors noi ale lor, și e bine așa, căci nu ne potrivim.

Am zis public curat românesc. A fost foarte bine reprezentată clasa măiestrilor din Brad și a plugarilor din jur. Inteligența însă n'a prea făcut imbulzeală. Causa? Indiferentismul. Scusă celor absenți și depărtați pe la scâlzi din punct de vedere sanitar.

Din cununa inteligenței au participat — după-cum 'mi-am putut nota — cam următorii: Directorul G. Păreș, și profesorii: Stefan Albu cu soția, C. Costin cu familia, Dr. Ioan Radu cu soția. Vas. Boneu cu soția, apoi d-nii P. Rimbaș cu familia, S. Damian cu soția, din Brad; parochi și preoți d-nii: N. Boboca cu familia, Ioan Fugată cu soția, N. Pop cu soția, S. Stănilă cu soția, Ar. Roman, Ioan Irimie cu soția, N. Leuca cu soția, V. Giurgiu cu soția; notari și vicenotari d-nii: D. Sida cu familia, P. Plaștea cu familia, Onea cu soția, Alex. Draia cu soția, apoi d-nele Aurelia Damian, protop. (Brad), M. Gligor (Baia-de-Criș) și preoteasa Perian (Crișciur). De cumva voiu fi scăpat pe cineva din vedere, mă rog de scusă.

Frumoasa pleiadă a tinerilor din Zarand și jur s'a prezentat aproape complet în număr de peste 70 inși. Onoare ei!

După reprezentația teatrală reușită splendid, a urmat joc vesel și cu foc. Pe fruntea damelor și a tinerilor strălucia zeița veseliei. Iți era mai mare

dragul să privești, cum tinerii roșcovani cu cununi de mustață abia ivite și Româncuțele mândre aproape toți și toate în costume pitorești naționale, s'au încins la »Horă« în număr de peste 70 părechi și săltau vesel.

Dacă publicul a fost număr și veselia mare, animată și linișcită, nime nu poate dubita, că și succesul moral și și cel material a fost peste nădejde satisfăcător, — după-cum am înțeles, seara la cassă afară de contribuiri a încurs o sumă de peste 330 coroane.

Deci fondul »masa studenților« dela gimnasiul gr.-or. din Brad va avè un venit cât se poate numai de frumos.

Laudă inteligenței tinerimi studioase din Zarand și jur, care încercată de multe neajunsuri materiale, se vede că-și ține cuvântul dat în August 1899 și continuă cu succes tot mai strălucitor seria petrecerilor sociale în timpul feriiilor mari în favorul fondului des citat.

Sfânt e scopul ce-l urmărești, tinerime, și vrednic de spriginul tuturor Românilor adevărați nu numai din punctul de vedere de a sări uniți în ajutorul studenților lipsiți, ci din punct de vedere social și moral.

B.

Casă națională în Cernăuți.

Noi Românii din Ardeal și Ungaria, cum știm cu toții, voim să ridicăm o casă națională în Sibiu, cu museu și alte colecții. Afacerea o are în mână marea noastră însoțire culturală »Asociațiunea«.

Tot o asemenea casă națională vor a ridica în Cernăuți frații nostri din Bucovina. În acest scop »Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina« a dat apelul de mai jos, în care se arată lipsa și folosul unei astfel de case naționale, cerend a se aduna bani pentru ea.

Eată apelul:

Fraților Români! Pedeca principală în dezvoltarea noastră națională culturală este regretabila împrejurare, că la noi Românii bucovineni vieța socială este aproape de tot influințată de mediul social străin.

Această împrejurare este ultima și adevărată cauză a unui fel de amorțeală a vieții naționale.

E notoric faptul, cât de greu este la noi a pune la cale ori-și-ce înțelegere. Și de ce? Pentru-că noi între oaltă azi ne cunoaștem prea puțin sau de fel.

Resultatul acestei stări este, că orice întreprindere națională-culturală din partea noastră se manifestează greoiu și suferă adesea de lipsa entuziasmului unitar.

Această scădere roade necontentit la rădăcina dezvoltării noastre naționale și înseamnă incontestabil un pericol eminent pentru existența noastră națională.

Necesitate imperioasă este deci centralizarea perfectă a vieții noastre sociale în jurul unui focar.

Acest focar național-cultural va fi casa națională.

În casa națională se vor concentra toate societățile și instituțiunile române din capitală și ori-ce întreprindere națională va afla aici căpătâiu sigur și corăspunzător.

Casa națională va fi terenul, pe care se va întâlni întreaga societate română.

Casa națională va fi locul, unde se vor petrece aranjările sociale, unde se vor ține conferențe științifice, literare, se vor da concerte și reprezentații teatrale, de unde vor purcede toate întreprinderile național-române.

Efectele centralisării întregii noastre vieți sociale vor fi cele mai salutare.

În casa națională se vor apropia, se vor întruni și cunoaște reciproc toate păturile sociale române. Din aceasta va urma între noi acea firească asimilare în vederi, simțiri și năzuințe, care o observăm la alte popoare și care formează o organizație puternică și unitară.

Recunoscând acest adevăr »Societatea română din Bucovina« a hotărât unanim în adunările generale, ținute în 2 Iulie 1899 și 24 Iunie 1900 a ridica cât de curând »Casa națională«.

Fraților Români! Tuturor vă este cunoscută situația grea, prin care are să străbată mult încercatul nostru popor.

Grăbiți cu toții, mic și mare, și sacrificiați obolul vostru pe altarul națiunii.

Progresul cere sacrificii și scopul rîvnit de noi merită să fie din răspuneri spriginit!

Alte popoare au recunoscut la timp absoluta necesitate de asemenea centre național-culturale și le-au și ridicat deja.

Fraților Români! Nici noi să nu rămânem în urmă!

Toată suflarea românească să se facă aprig agitator pentru realizarea acestei întreprinderi și isbânda trebuie să fie a noastră!

Ofertele marimonioase să se adreseze la cassarul »Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina« dl prof. Dr. Vasile Găina, Cernăuți, strada Iosif nr. 5.

Comitetul »Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina«.

Cernăuți, în Iunie 1900.

Președintele: *Dionisie cav. de Bejan*, consilier consistorial; vicepreședintele: *Dr. Alex. bar. Hormuzachi*; secretarul: *Lazar Vicol*, prof. gimn. Membri: *Balan Grigore*, director la tabula țării; *Balmoș Iancu*, secr. la dir. căilor ferate; *Găina Vasile, Dr.*, prof. de univ.; *Hostiuc Constantin, Dr.*; *Isopescul Emilian*, secretar de trib.; *Lupu Florea, Dr.*, consilier de trib.; *Pridie Atanasie*, consil. de trib.; *Popovici Constantin*, prof. de univ.; *Procopovici Eudoxie, Dr.*, medic la spital țării; *Procopovici Ioan*, protopresv. staurofor; *Sbiera Radu*, prof. gimnazial; *Tarnavski Teodor, Dr.*, prof. de univ.; *Teleaga Gavriil*, spiritual; *Voiutski Elian, Dr.*, prof. de univ.

Un profesor vrednic.

— Vezi ilustrația. —

Întotdeauna ne-a plăcut munca stăruitoare și cinstită și laudă am adus muncitorilor vrednici, cari prin iscusința minții și dibăcfa lucrării lor au știut să-și asigure o poziție cinstită în societate.

Dar' cu atât de mai mare laudă sunt vrednici aceia, cari și-au pus munca lor în slujba neamului și cari ani de-arîndul au muncit, cu iscusință și stăruință de fer, ca neamul românesc să meargă înainte pe calea propășirii.

Portretul unui astfel de Român vrednic dăm azi în foaia noastră. Este portretul de pe bustul profesorului *Nicolae Droc-Barcianu*.

Profesorul Droc-Barcianu este Român ardelen. Sunt 30 de ani trecuți de când el a fost numit (la 1870) de profesor și apoi (la 1873) de director al gimnasiului din orașul Giurgiu, în România.

De atunci și până în ziua de azi profesorul Droc-Barcianu nu numai a cârmuit cu rară dibăcfa acest gimnasiu,

ridicându-l între cele dintâiu școale din România și dând cu ajutorul profesorilor și colegi, creștere aleasă la mii de elevi, dar' a lucrat și în afară de aceasta pe terenul cultural-național, întemeiând mai multe însoțiri și așezăminte, folositoare neamului și țării.

Lucrările acestui venerat bărbat, nu numai pentru progresul cultural, ci în toate ramurile de activitate omenască, sunt foarte numeroase. Noi vom înșira aci numai câteva și în trecut.

Nicolae Droc-Barcianu, îndată după venirea sa în Giurgiu ca profesor, în Aprilie 1870, înzestrează gimnasiul cu o mică bibliotecă, sau mai bine zis, pune bazele unei mici biblioteci, prin dăruirea a 57 volume de deosebite scrieri. Prin stăruința lui mica bibliotecă din 1870 astăzi a devenit o bibliotecă mare și publică, având peste 2160 cărți în 3250 volume și peste 40 ziare române și străine. Această bibliotecă, tot după stăruința sa, astăzi poartă numele de: »Biblioteca Principele Ferdi-

de funcționare a fost întreruptă și re-deschisă în 1898, Septemvrie;

în 1880 înființează clubul »Progresul« și »Ateneul de conferențe«;

în 1881 înființează »Comitetul agricol« și »Esposiția agricolă din județul Vlașca«;

în 1884 înființează serviciul meteorologic, prima stațiune în județul Vlașca, pe care l-a pus în legătură cu centrul din București.

După multe stăruințe, în 1886, Aprilie, isbutește a se trece gimnasiul în sarcina statului, până aci fiind întrețuit de comună;

în 1886, Februarie, înființează societatea »Junimea comercială«, cu scop de a ajuta pe micii comercianți români, și sub președinția sa a ajuns, ca astăzi să dispună de un capital de peste 300.000 lei;

în 1889 stăruie a se înființa școala profesională de fete, care după multe stăruințe s'a realizat în 1897, Septemvrie;

în 1890, Ianuarie, după stăruința și propunerea sa, conferința plenară a profesorilor botează gimnasiul cu numele de: Gimnasiul clasic »Ioan Maiorescu« din Giurgiu;

în 1898, Decemvrie, înființează »Clubul comercial«, tot sub președinția sa, etc.

În afară de școală, cum vedem, îl găsim inițiatorul atâtor așezăminte culturale și societăți, pe cari ca președinte al lor le conduce cu multă demnitate și înțelepciune.

Dar' în afară de aceste, Droc-Barcianu a scris și cărți folositoare, precum:

Curs de economia domestică; Curs de literatura generală; Catechismul agriculturii; Teoria verbului; Cursul de geografia fizică, politică și economică a celor 5 continente (afară de România), studiu vast, după *Levasseur*, două volume, etc. etc.

A scris articole deosebite pentru binele comun public prin diferite foi, etc. etc.

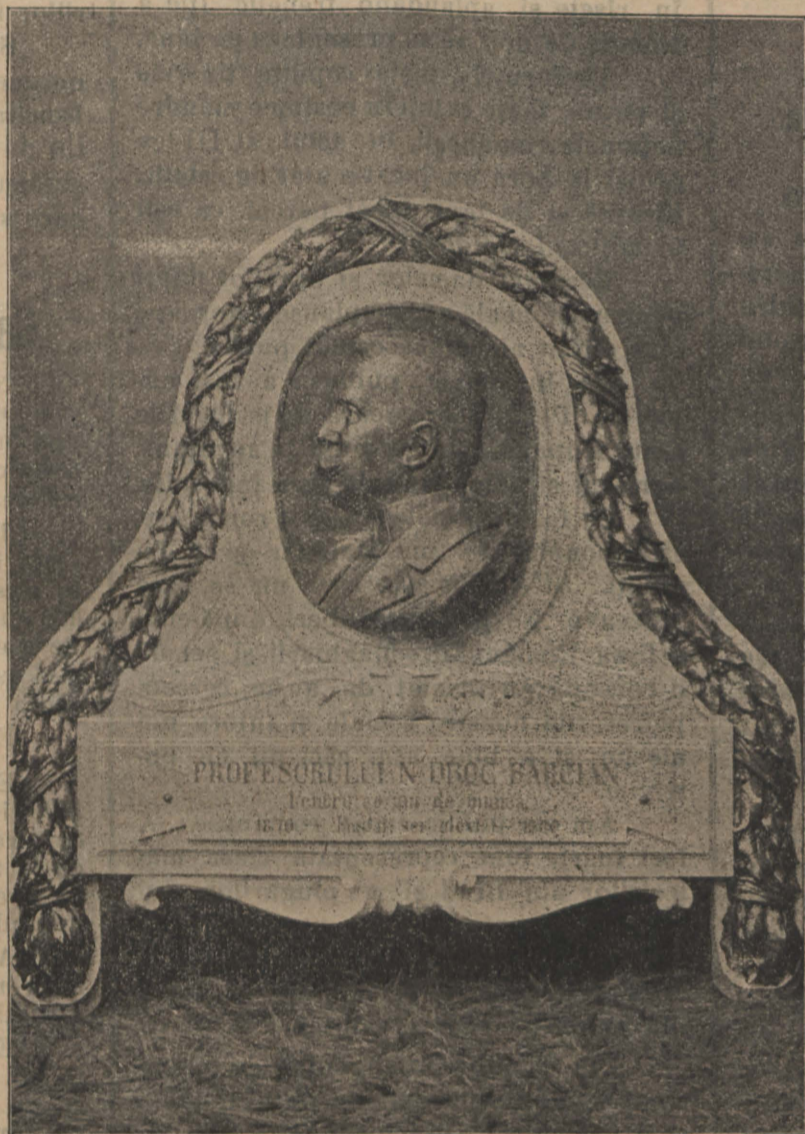
Pentru lucrarea sa atât de însemnată și folositoare și pentru serviciile aduse culturii neamului, fostii sei elevi, ca cel mai viu semn de recunoștință și pe terenul cultural și național timp de peste 30 ani, l-au sărbătorit la 11/24 Aprilie a. c. (a treia zi de Paști) într'o măreață festivitate. Cu acest prilej l-au făcut un *medalion-bust*, mărimă naturală, lucrat în bronz, cu următoarea inscripție să-

pată pe placă de marmură și cu litere de aur: »Profesorului N. Droc-Barcianu, pentru 30 ani de muncă culturală și națională, fostii sei elevi, 11 Aprilie 1900«. Chipul nostru este făcut în mic de pe acest bust.

Tot cu această ocaziune au bătut medaliile comemorative, tot de bronz, dar' aurite, în sute de exemplare; unele pe o parte cu bustul valorosului profesor, ear' altele cu o emblemă însemnând »munca«; pe cealaltă parte, toate au avut inscripția de mai sus.

Medalionul-bust, după dorința unanimă a fostii sei elevi, și cu învoirea onor. ministere al școalelor, s'a așezat în bibliotecă pentru totdeauna.

Acest bărbat luminat, mare dascăl și apostol al românismului, este și va fi pildă neperitoare de muncă și stăruință pentru tinerele generații, întru lucrarea pentru a neamului bine și propășire.

și se administrează pe baza unor statute și regulament, aprobate de ministerul școalelor din România.

În 1873, Noemvrie, înființează corul vocal bisericesc la catedrala orașului cu chramul »Adormirea Maicii Domnului«;

tot în 1873 introduce cel dintâiu esercițiu militar și uniforma în gimnasiu, de cari M. Sa Regele Carol a rămas încântat și a felicitat în persoană pe valorosul profesor și neîntrecutul director Nicolae Droc-Barcianu, vizitând Giurgiu chiar în acel an;

tot în 1873 înființează societatea »de arme și gimnastică«, sub președinția sa, care după 10 ani de funcționare se desființează în 1883; averea societății se trece ca ajutor gimnasiului;

în 1876 începe facerea grădinii botanice (de plante), care s'a sfârșit în 1879;

în 1879 pune bazele unui atelier de meserii, făcând și statute pentru conducere;

tot în 1879, Noemvrie, deschide școala de adulți, care după câțiva ani

Meseriașii și neguțetorii noștri.

De vre-o lună de zile am început publicarea meseriașilor și neguțetorilor noștri. În 5 numeri, în cari au apărut înștiințările, vedem înștiințați meseriași și neguțetori din toate părțile și unii ne-au scris și *nevoile și greutățile, cu cari au să se lupte*. Înștiințările curg într-una și pe calea aceasta noi vom ajunge să ne cunoaștem și să cercăm a afla mijloacele — cum e și cancelaria de mijlocire — prin cari negoțul și meseriile să iee un avânt mai mare la noi. Numai înainte pe calea aceasta!

Azi dăm următoarele înștiințări:

Meseriași.

In Sibiu.

Subscrisul, după o praxă de mai mulți ani, câștigată în cele dintâi ateliere de sculptură din țeară și străinătate, m'am așezat în Sibiu. Atelierul meu este cel dintâi *atelier românesc de sculptură* în Sibiu. Am cruci de piatră, piramizi, cununi de incunjurat mormintele, cu un cuvânt ori-ce fel de monumente mari și mici.

Primesc cu prețuri moderate ori-ce reparaturi, colorări (văpsite), gravări (scobiri) de litere și inscripții. Primesc comande de marmură, granit, scări (trepte), decorații de edificii, cu un cuvânt ori-ce fel de lucru de piatră, fie pentru zidiri, morminte, sau altele, în toate mărimile.

Pentru soliditatea și tăria lucrărilor mele, garantez.

Lucrurile comandate după pofta mușterilor, le eșecut cu prețurile cele mai ieftine și conștiențios.

Pentru comande afară de monumente, pun gratis și franco la dispoziția publicului liste de prețuri.

Nădăjduiesc, că Românii mă vor sprigini, ca să mă pot susține între atâția sculptori străini.

Nicolae Simțion, sculptor de piatră,
Strada Bisericii (Kirchengasse) nr. 11.

In Rotbav.

Sunt măiestru zidar, antreprenor. Cur-surile de anteprenor le-am făcut la dl architect G. Weber în Brașov și din anul 1898, când am depus esamenul, mi-am deschis atelier de măsurit și de zidărit. *Sunt singurul antreprenor român în ținuturile noastre*, dar' afară de Brașov, nici de altă nație nu sunt alții prin împrejurimile noastre. Ca atare, nu mă pot plânge, am fost spriginit, nu numai de Români, dar' și de străini. Dar' ca june și mai mult aș lucra în serviciul nației mele și m'aș bucura, dacă și din departare aș fi chemat, căci pot lua în anteprișă ori-ce clădire, cât de mare.

Aș voi mai departe să lătesc meseria mea — măsuritul și zidăritul — cât mai mult între Români și de aceea cu primăvara viitoare pot încăpe în atelierul meu doi copii din familie bună, cari să fi trecut de 15 ani.

Ioan Leucă, măiestru zidar, antreprenor,
în Rotbav (Veresmart). u. p. Feldioara.
(Földvár).

In Alba-Iulia.

În *Alba-Iulia* se află 6 măiestri pantofari, anume

Petru German.

Ioan Turean.

Nicolau Tat.

George Codru.

Ioan Moldovan, și subscrisul. Toți au lipsă a fi recomandați publicului românesc.

Fraților, nu-i destul numai atâta ca să fim recomandați, ci trebuie să fim stăruințioși, să muncim și să gătim lucru bun și trainic că numai așa ne va folosi recomandarea. Apoi muncind săptămâna întreagă, suntem

datori noi ca Români a fi și religioși și totodată *Foia Poporului* să nu lipsească din casa nimănui. În Dumineci și zile de repaos să cetim multe lucruri bune, cari numai folos ne poate aduce.

De când cărțurarii noștri își dau silință a lumina poporul, rezultatul îl vedem cu ochii! Cu mare bucurie vedem că pe la toate orașele, și pe sate avem mulțime de măiestri, sodali, învățăcei de toate soiurile de măiestrii.

Este știut, că măiestrului îi sunt mâinile de aur, este liber, neatârnat, nu i-e teamă că-și va perde pâinea, numai să-și păstreze aceea ce a muncit.

Să știți, colegi, eu să mă mai nasc odată pe lume, n'aș dori ca să fiu altceva decât ear' măiestru, cu toate-că nu sunt bogat.

Iacob Tulburean, măiestru pantofar.

Comercianți.

In Amnaș.

Sunt neguțetoare de 7 ani într'un sat sășesc, unde sunt și puțini Români; am tot felul de mărfuri în mare, cât și în mic. Mă lupt cu alți 8 neguțetori, care toți sunt Sași: Cumpăr în mare ouă, cucuruz (porumb) grâu, vin și altele. Am mărunțisuri de *Nürnberg*.

Vând cu prețuri foarte convenabile.

Ved. Maria Popreda, comerciantă
în Amnaș.

In Puiu.

Subsemnatul sunt comerciant în Puiu (ung. Puj, comitatul Hunedoarei); am deschis prăvălie aici în 1 Ianurie 1899. Sunt aranjat bine cu tot felul de mărfuri, de băcănie (specerie), ferărie, rafuri de caré, șparuri, vase de tot felul pentru bucătărie, pluguri de Oradea-mare, berte și cormane, fere de plug, deposit de *coase* de cea mai renumită fabrică, cutfi de coasă. Bădicuri, și anume, căldări, țesturi, cratițe, etc. Pânzării, bumbac, și urzeală albită, arniciuri, bircă moale și aspră, cipce de tot felul, bumbacuri de ștrăcănit, albe și colorate, ață de cusut, petroleu, lumini, săpun, făină, mare deposit de talpă și opinci etc. cu un cuvânt toate ce se recere pentru trebuința poporului.

În Puiu mai sunt 2 prăvălii, un Jidan și un Armean.

Petru Clecan, comerciant.

In Gichișul-de-sus.

Subscrisul sunt neguțetor în comuna mea natală *Gichișul-de-sus*, am o mică boltă sub nr. casei 36.

Înainte cu trei ani mi-am câștigat pe lângă dreptul de neguțetorie și dreptul de *cărcimărit* și mi-a mers foarte bine în restimp de 2 ani; dar' cu prilejul când s'a restabilit ordinea de 3 ani a cărcimelor, în anul 1899 și a fost întrebare dela cei mai mari dela *direcție*, că mai de lipsă e încă ca în comuna noastră să mai fie 2 cărcime, adevă a mea și a *Jidanului*, domnul preot *David Deac* mi-a fost în contră și a susținut că numai Jidanul să rămăe cu cărcimăritul și după domnul preot s'au luat și ceialți cari toți sunt membri sf. noastre biserici, afară de bietul învățător care a fost pe lângă mine, însă rămânând numai singur a căzut propunerea învățătorului, că adevă în comuna noastră să rămână cărcima mea. Și eacă acuma am rămăe fără cărcimă numai cu boltă, care o susțin și astăzi cu mari jertfe, ca numai de rușine să nu rămăe.

Vasilie Haragoș a Lupului,
neguțetor român.

In Bratfalău.

Deși comuna noastră *Bratfalău* (Barátfalva) e o comună mică numai de 60 numere (familii), totuși suntem doi boltași, un Jidan și eu, *Gregoriu Gonza*. În bolta Jidanului nu-i nici a 8 parte negoț cât la mine și totuși îmi face concurență. Sunt de acei

creștini de ai noștri, cari când este negoț la el nu vin de loc la mine. La mine în toată vremea află omul de ce are lipsă; la mine se află tăbac, sare, petrol (naftă), săpun de haine, săpun bun, soda, mașini (lemnuse), merială de pus în var, pământ negru la cuptoare, pământ roșu la hoarne, zăhar și dulceturi, oțet, piper, cuișoare, ghimber, tămâie, bumbi de tot soiul, ace, degetare, specmă de tot soiul, bumbac, arnici de cusut de tot soiul, bercă (haras) de tot soiul, lumini de ceară și de sêu, petele, mărgelile, fluturi roși de tot soiul, crețioare, barșoane (catifele) de pus pe rochii la fete și pe pălării la feciori, peană la fete la urechi și în cloape și pentru băieții de școală tăblițe, ceruse, tece, cerneală, pene de scris și hârtie, etc., de aceea vin străinii din vecinătate după tot felul de negoț; mai mult mi-să petrece la străini ca la poporenii noștri, deși comuna e curat românească, nici o limbă nu avem în comună decât numai singurul Jidan, la care unii dintre creștinii noștri se duc și cred în el, cum crede el în Moise.

Gregoriu Gonza, în Bratfalău
(Barátfalva) u. p. Teaca (Teke).

In Șipet.

În anul 1896 luna Noemvrie în 16 fie iertatul meu tată a deschis pe numele seu o *măcelărie* sătească. Văzând însă că treaba merge bine, în toamna anului 1897 a deschis și o *boltă mixtă*, în care vindeam tot articoli de lipsă sătenilor. Comuna Șipet ar 410 de numere cu 2600 de suflete, mai toți Români, însă sunt afară de noi 12 bolte, dintre cari 10 Ovrei și doi Sërbi, apoi mai toți au licență de beutură și tăbac, pentru care licență fie iertatul meu tată mult a spesat și asudat, când la urmă cu chiu și vai în toamna anului trecut a dobândit-o. Ne mergea și ne merge foarte bine, în ciuda străinilor, însă Dumnezeu bunul a voit ca în luna lui Martie ziua a 3-a iubitul nostru tată Trifu Curuția, reprezentant comunal, notarul com. par., econom prim, neguțetor și măcelar vestit să treacă la cele vecinice, lăsând pe noi toate afacerile, cari ca fii credincioși și urmași de harnic Român le ținem pe toate. Învirtim pe an la 5000 cor. în negoț și carne. Cu economia mă ocup subscrisul, bolta e pe mâna fratelui meu Ioan și măcelăria, și am luat asupra-ne și agentura băncii *Transilvania*, pentru Șipet și jur. Mai este un cășap și birtaș român *Avram Petruț*, care însă nu se prea ține de ele. Subscrisul încă aș deschide și neguțetorie de lemne și de fer.

Simeon Curuția,
econom, neg. și măcelar în Șipet.

Trebuințe de-ale meseriașilor noștri.

Subscrisul fac cunoscut, că am lipsă de un băiat la învățătură la meseria cojocăritului; cei-ce doresc să-mi scrie sau să vie la mine.

Nicolae Dieu, cojocar
în Sebeșul-sășesc, ulița mare nr. 14.

Doresc să aflu un *măiestru*, care să-mi sape o fântână, căci am făcut niște case aproape de gara Brașovului, la care aș voi să am și o fântână.

Cernat (Săcele).

George Chirtos,
croitor.

Negoțul și meseriile la noi.

— Scrisori cu păreri și aprecieri. —

Bihar, Iulie 1900.

Prețuita *Foia Poporului* în nrul 26 sub titlul *Cătră meseriași și comercianții noștri* în formă de apel atinge o idee foarte bună, provocând pe respectivii ca să se facă cunoscuți publicului, deschizând spre acest scop coloanele *Foii Poporului* și promițând deodată și ajutorul moral. O idee (gând) mai bună și folositoare nici că se poate, mă

tem însă că cu greu se va întrupa, *pentru-că nu numai poporului, dar' mai ales însuși inteligenței mai bine îi place a lucra și a cumpăra la străini, și dacă se abate câte unul pe la meseriași și neguțătorii români, le spun anume:*

— Ești Român, așteptăm să ne lucrî respicitive să ne dai mai ieftin decât străinii, și dacă 'i-se spune că nu se poate, îl lasă cu sfînții și merg la Jidan, plătind aceluia bucuros mai mult. De aici provine că puținii meseriași și neguțătorii ce se ridică ici-colea, se topesc între alte neamuri, făcându-se din Berce, Bercey, ca curelarul din Orade.

E trist dar' adevărat că măiestrii și neguțătorii noștri nu numai nu sînt spriginiți de cătră fiii neamului lor, ci adesea și șicanați. În Bihor, în mijlocul unui popor român mai mult decât $\frac{1}{4}$ milion sînt foarte puțini meseriași noștri, eară comercianții abia sînt 5—6. Eară dacă vom considera starea lor, trebuie să ne întristăm. Cei dela Orade perduți cu totul, nici că mai știu limba maternă; dar' întreabă inteligența de acolo, cu care meseriaș român lucră? Cred că nu va putea alt răspuns da, decât că nu cunoaște meseriaș român. S'au întrebați pe comerciantul *Pantea*, căți cumpărători are din inteligență? În Beiuș meseriași mai țin la naționalitate, *însă națiunea îi lasă să piară de foame*. Intre alte foarte multe neguțătorii străine mai sînt în Beiuș și *două românești*, aranjate bine, una de pânzări și vestminte, alta de ferărie, specierie, oleuri, sare etc. Firește că despre acestia trebuie să presupui, că în mijlocul unei populațiuni române, într'un oraș, unde sînt atâtea institute și internate române, azi mâne vor ajunge acolo ca să urmeze pilda fericitului Nicolau Zsiga, făcând fundațiuni pentru neamul lor. Așa, ean du-te să vezi căta inteligență vei afla cumpărând la ei, apoi te du la Jidani și alți străini și vezi cum fraternizează preoții și cea inteligență cu acestia și apoi îți pune pofta în cuiu.

Apoi »naçagoșii« îngrijitori ai institutelor române doară nu se vor dimitte să facă daraveri cu meseriași și neguțătorii români, până sînt Jidani și alte neamuri. Cine nu crede ispitească, că se va convinge, că atât poporul cât și mai ales inteligența, mai bine plătește unui străin mai mult, decât să-și facă treabă cu Românii, ba invidiază și se teme că va ajunge bietul Român la ceva stare.

Din experiență.
Un preot.

Dragoste și inimă curată.

Novelă originală de N. Trimbiț oniu.

I. Sezătoarea. (Urmare).

— Drept ai Linule! dar' numai eu știu cât sufer de când nu-ți aud fluiera pe luncă și sufer și mai mult dela Anul-Nou încoace.

— Dar' pentru-ce?

— Înspre seara de Săn-Vasfi, că ne-am învergelat, tu nu ai fost atunci în șezătoare, de atunci n'am mai putut să-ți spun ce 'mi-a eșit mie. Cu peatra acră, cu pērul de porc, cu plumb, cu numărutul parilor tot rău 'mi-a eșit, eu nu știu ce poate să fie?

— Ce 'ți-s' a arētat?

— Peste pērul de porc a căzut un tăciune, peatra acră care a fost numită în taină de mine a sărit în foc, plumbul topit dacă 'l-am aruncat în apă s'a făcut o mirozenie, ear' numărând parii cu ochii închiși, la al 20-lea m'am oprit și a fost rupt de jumătate.

PARTEA ECONOMICĂ.

Înrirunța sēmēței asupra rodirii.

Astăzi, dintre plugarii învățați, nici unul nu mai stă la îndoială cu privire la aceea, că sēmēța are cea mai mare înrirunța asupra rodirii; — înrirunța, care se poate vedea nu numai la sēmēnături, ci chiar și la animale. Să privim numai puțin la nașterea și dezvoltarea animalelor domestice și din aceasta apoi vom putea trage o învățătură și pentru sēmēnături.

Dacă dintr'un armăsar slab și ticălos, lângă care vom mai adaoge tot o asemenea iapă, nu se poate naște decât tot un asemenea mînz, atunci ne putem explica și pricina aceea, pentru-ce și dintr'o sēmēnță slabă și mēruntă, tot numai asemenea roade pot să crească și să se desvolte. »Ce sameni, aceea rēsare« se adeverește pe deplin și aci. Dar' nu numai atâta, ci chiar și boalele și alte însușiri rele se sporesc din neam în neam, dela părinți la copii și dela acestia mai departe.

Așa stînd lucrul, este foarte ușor să ne explicăm și cauza aceea, pentru-ce în timpul din urmă economiștii practici au început cu tot adinsul a-și îmbunătăți nu numai soiul vitelor, prin procurarea unor vite mai frumoase de prăsilă, ci chiar și al sēmēnăturilor, prin alegerea grăunțelor celor mai frumoase pentru sēmēnat.

Se caută une ori la câte două-trei tîrguri un armăsar sau taur bun și frumos de prăsilă, de sigur pentru-ca și iepete și vacile economilor se poată făta la rîndul lor tot asemenea mînzii și viței. Pentru-că s'a adevărit, că cheltuiala cu o vită de un soi prost este tot așa de mare, ca și aceea cu una de un soi mai nobil, pe când folosul dela aceasta din urmă întrece pe departe al celei dintăiu, fie acela în privința lucrului, al laptelui, al cărnii sau al vînzării.

De câte ori nu ni-se dă prilej a vedea, cu deosebire la tîrgurile de primăvară, pe unii dintre economii noștri, une ori și cu câte trei-patru vite înșirate după car, ca să vîndă una, pe care o

va putea dintre ele, în multe casuri nu-mai ca să poată plăti o parte a nutrețului cumpărat peste iarnă pe seama lor. Și nu odată îi vedem venind cu ele tot așa înșirate, precum s'au și dus, de oare-ce și la tîrg se caută mai întăiu marfa cea mai bună și numai cam la urmă, când nu mai este de aceasta se caută și cea mai slabă și fără preț.

Trecînd dela animale la pomi, vedem același lucru. Doi pomi dintr'o grădină, dintre cari unul altoit, ear' celalalt pādureț, nutrindu-se din același pămēnt, avēnd aceeași mărime, totuși roadele lor se deosebesc, atît după mărime, cât și după bunătate. Cel altoit produce poame bune și gustoase, pe cînd cel pādureț produce niște poame de tot mērunte și rele.

Toate acestea vîzîndu-le și cercetîndu-le mai deaproape, economiștii învățați de prin alte țeri, au ajuns la convingerea aceea, că și cu grăunțele de sēmēnat tot așa trebuie să se întēple.

Majorul Hallet din Brighton în Anglia, a fost cel dintăiu, care prin sēmēnături îngrijite în pămēnturile cele mai roditoare, prin o alegere bună a sēmēței (selecțiune), purcezend dela un singur grăunț de grău, a ajuns să poată produce o nouă specie de grău, deosebită de celelalte cunoscute până atunci, care s'a și numit apoi după numele seu: grăul Hallet, sau grău pediynee (genealogic). Hallet a purces la alegerea grăului numit în modul următor: el a ales adecă din toate holdele lui spicul cel mai frumos și mai sănētos, pe care s'a pus și 'l-a sēmēnat ceva mai rar, în capētul unui loc bine lucrat, bine pregătit și roditor. Primăvara s'a apucat și a săpat toate spicele provenite dela cel sēmēnat, dintre cari ear' a ales cu prilejul secerișului pe cel mai frumos, zicēnd: »acesta este spicul cel mai frumos, în tot grăul meu«.

Grăunțele aflate în spicul acela, s'a apucat apoi și atâta le-a tot sēmēnat, până-ce a ajuns, ca să prăsească un grău foarte bobonat și frumos, care apoi se și deosebia foarte tare nu numai de grăul lui celalalt, ci și de celelalte grăne cunoscute pe atunci în lumea plugarilor.

— Nu crede, draga mea, în lucruri de astea, toate sînt glume și credințe deșerte. Până mă ai drag și mă vezi pe mine nu te teme de nimic.

— Dar' și pe tine așa rar te vîd, — oftă Florica.

— Las' că veni-va odată și timpul nostru. Să vorbim însă de ce 'mi-e frică și mie. Nici acum n'aș fi venit, sau dacă chiar am fost adus de dorul tēu, nu te-aș fi așteptat, dar' vîzēnd că nu-i mamă-ta cu tine, te așteptai să te întreb de ce mă doare la inimă, de se poate să-mi alin inima plină de suferințe. Am auzit că Todor al crāsnicului vrea să te ceară. Drept e?

— E drept, Linule, așa am înțeles și eu. Tata 'mi-l tot laudă că-i avut, că-i harnic, că-i cuminte, că e sîrguincios, e frumos și cine știe câte mai zice despre el, — zise Florica cu fața inundată de lacrimi.

— Și tu ce 'ai răspuns la toate astea?

— Ce să-i răspund? Tac și suspin.

— Dar' dacă te va cere, o să mergi după el?

— Nici moartă! Știi bine ce 'ți-am spus eu odată, că nici moartă nu-mi trebuie pe altul.

— Și ținē-te-vei de vorbă? — o întrebă Linu privindu-o cu ochii sei arzători.

— Dacă nu m'aș ținē, n'aș fi vrednică să calc pămēntul. Pe tine te am drag, altul nu-mi trebuie.

— Oh! Florica mea! Antăiu Dumnezeu, apoi tu. Pentru tine trăsesc; cu dorul tēu mă scol, cu ăla mă culc. Tu și nime alta; de m'ar purta soartea chiar până la marginea lumii.

Astfel juruindu-se ajunseră la casa Floricii.

— Dragilor, sîntem lângă casa noastră, — zise dōda Cristina.

— Vîd, dodă Cristină. Rēmăi sănētoasă Florică, și să ne vedem cu bine.

— Noapte bună, Linule!

Purcezând astfel, vor zice poate unii dintre plugarii nostri, până-când vom ajunge, ca să avem grăul de lipsă pentru sămănat? Hallet a putut să zică după patru ani: »astăzi am din grăul sămănat acuma-'s patru ani, cinci hectolitre de grău ales, ear' eu zic plugarilor nostri: cereați și voi și o să vedeți că vă succede!

Tot pe timpul acela a mai făcut încercare cu alegerea grăului de sămăntă și Scoțianul Patric Shireff, care parte prin alegerea grăunțelor pe masă, cum se zice, parte prin scuturarea sau imblătirea mai ușoară a snopilor aduși cu prilejul căratului, a ajuns ca să-și poată alege și el o specie deosebită de grău, numită apoi după numele lui: »Shireff«, care s'a rămurit mai târziu în speciile: Nursey, Lamed, Datel, Goldentrop și altele.

În timpul din urmă au cercat și unii dintre plugarii nostri mai cu stare, ca să aducă și samene și ei grău din speciile numite, dar' încercarea lor, am înțeles, că a avut puțin succes, de oarece s'a adevărit, că speciile numite numai la o climă mai moale și mai dulce, ca cum e în țeara noastră, pot crește și aduce roduri imbelșugate. Prin urmare trebuie să-și aleagă fiecare plugar grăul de sămăntă din al său propriu, ce cultivă, sau din care se cultivă în apropierea lui, sau cel mult în țeara, în care se află, după-cum au făcut și Hallet, Shireff și alți plugari vestiți.

Dacă o vacă neagră din Olandia de soiul Simmenthal, care se zice, că la clima cea domoală și dulce de acolo, poate să dea trei până în patru vedre de lapte pe zi, adusă în părțile noastre, unde clima este mai aspră, ear' vara câte-odată tare secetoasă, nu numai că-și pierde unele din însușirile ei, ci chiar și o parte din bunătatea și cantitatea (mulțimea) laptelui, — atunci ne putem esplica tare ușor și urmările, ce le-ar pute avea pe la noi cultura grăului Hallet, Shireff, sau alte specii, cari în decurs de câțiva ani ar pute ajunge de sigur, ca să se corcească ca și ale noastre.

Au mai cercat unii dintre plugarii nostri și cu cultura și aclimatisarea cucuruzului din America, care crește și se

coace mai curând ca al nostru, dar' și încercările aceloră nu au fost deplin succese, de oare-ce clima noastră, adecă aerul, căldura, frigul, ploaia, vântul și celelalte arătări (fenomene) naturale se deosebesc foarte tare de clima de acolo, care fiind încunjurată de toate părțile cu mări, este cu mult mai domoală și mai dulce pentru sămănturi, ca a noastră.

Prin urmare și la alegerea cucuruzului să rămânem mai cu seamă pe lângă acela, care crește și se coace mai bine în țeara noastră. Pe acesta să-l alegem toamna cu deosebită îngrijire, dintre tulii cei mai frumoși, să-l impletim în cosițe, să-l atirnam pe la grinzile caselor sau podurilor până-când se uscă bine, ear' primăvara când îl desfacem pentru sămăntă, să rupem virfurile și rădăcina la o parte, fiindcă acelea de regulă au boanele mai mărunte, și să sămăntăm numai mijlocul, care conține grăunțele cele mai frumoase și mai sănătoase.

Așa făcând, vom ajunge ca să avem cucuruzul cel mai bun și mai roditor, care e dat cu clima noastră mai aspră. Rodirea și îmbunătățirea sămăntelor mai atirna foarte mult și dela soiul pământului. Dacă acesta este mai rău, sterp și mai puțin roditor, înzădar ne străduim ca să alegem sămănta, pentru-că aceasta neaflând în pământ musturile de lipsă pentru hrană, vor rămâne tot slabe, mărunte și pipernicite ca și un vițel ales dela o vacă Pinzgau bună-oară, și aplecat la una slabă cu lapte mai puțin și de un soi prost.

Când zic, că cu grăunțele de grău și cucuruz să rămânem mai cu seamă pe lângă cele cunoscute în țeara noastră, nu voesc nici-decum a susține aceea că nu ar fi bine, ca să facem ici-colea încercări și cu alte sămănte mai vestite de grău, săcară, orz, ovės, cucuruz și altele, fie și numai pe întinderi mai mici la început, ca acelea, — pe unde pământul e tare roditor, să nu introducă și în câmpurile noastre, ca fiind mai bune și mai roditoare, ca ale noastre. Nu, din contră: precum s'a introdus în timpul din urmă ovėsul văratic numit și triumf, apoi cel negru și alte specii mai bune, decât cele cunoscute pe la noi, precum s'au procurat tauri și armăsari

de un soi mai bun, numai ca să se mai îmbunătățească și soiul vitelor noastre: așa trebuie să se facă încercările și cu sămănte străine, ca pe unde pământul e bun și roditor, lucrul plugarului să fie răsplătit tot mai cu imbelșugare.

Pentru-că ori-ce s'ar zice, nu este tot una a secera de pe un loc de 400 orgii □ bună-oară 8—10 clăi de grău de câte 20 snopi și a scoate din acelea după treerat 10—12 măsurii de grăunțe mărunte, sau a secera de pe unul și același loc mai bun și roditor 12—15 clăi de grău, din cari după treerat să poți scoate 20 măsurii de grău frumos și bobonat. În cazul din urmă economul pe lângă același lucru și osteneală, este răsplătit cu un preț îndoit de grăunțe.

Să căutăm dară, ca cu deosebire în ajunul sămăntului, să alegem totdeauna grăunțele cele mai frumoase, cari, după-cum am văzut, au o înriurintă foarte însemnată asupra viitoarelor recolte.

Ioan Georgescu.

„Legendar economic“

pentru școlile economice, de repetițiune și adulți, compus de Ioan Georgescu, învățător dirigit. comunal, este titlul unei noue cărți economice, ce a apărut acum în Blaj, în tipografia seminarului gr.-cat. cu prețul de 80 bani.

Acest legendar economic, a fost aprobat de comisiunea școlară arhidieceșană cu datul de 3 Noemvrie 1899 nr. 5703 și conține următorul material:

Partea I. 1. formațiunea pământului, 2. compozițiunea pământului, 3. împărțirea pământului, 4. lucrarea pământului, 5. instrumentele pentru lucrarea pământului.

Partea II. 6. însemnătatea gunoiului, 7. gunoiul animalelor de casă, 8. gunoiul de paseri, de oameni și compostul, 9. gunoiul verde, 10. gunoale minerale.

Partea III. 11. clima, 12. agenții vegetațiunei.

Partea IV. 13. viața cerealelor, 14. originea cerealelor, 15. grăul, 16. inimici și boalele grăului, 17. secerișul, 18. imblătitul, 19. săcara, 20. orzul, 21. ovėsul, 22. alte sămănturi.

Cu mare drept se numesc în sate cășlegile, *săptemănila mincinoase*.

Era bătătoare la ochi lipsirea Floricii dela isvor în aceste câteva zile. ear' această lipsire dădea bun prilej celorlalte fete se vorbească.

Eșise vestea în saț, că Todor al crâșnicului o cere și acum toate ardeau de dorul să știe hotărârea Floricii. Dar' fiindcă pe Florica nici-odată n'o puteau întâlni la isvor, multe din ele erau de credința, că Todor a cerut-o deja și că ea s'a învoit; ear' acum se gătește de cununie, de aceea nu vine. Altmintrea o fată incredințată, ori cel puțin togmită, nu mai are loc între celelalte fete n'păr. Anuța cea sfătoasă a dovedit învoirea Floricii și cu aceea că a văzut la cărcimă pe crâșnicul bând cu Pătruț Preda.

Dupa această vorbă nu se mai în-doia nici una. (Va urma).

— Noapte bună, sufletul meu!

Încă o privire, o strângere de mână, un noapte bună și dispărură amândoi în umbrele nopții.

II. Rogoz.

Satele și câmpurile erau îmbrăcate în alb lucitor, par'că bunul Dumnezeu a înveselit lumea pentru ospete. Cu toate aceste și cu toate-că trecuseră patru săptemăni din cășlegi, în satul Scrobeni nici un ospet nu se făcuse. Adiată de un vânt cald, neaua începea să se topi, poate din supărare o făcea aceasta, căci desnădejduise de a mai vedea multe ospete.

În fundul grădinii lui Pătruț, Preda — tatăl Floricii — era un isvor numit »Isvorul Zinei«, din care se năștea un păruș ce șerpuia prin mijlocul hotărului. Pe lângă șermurul de dincolo al părului se întindea o ulicioară, ear' dela isvor peste ulicioară, în așa numita »Luncă« avea și Vasile al lui Barbu —

tatăl lui Linu — o grădină cu pomi și legume.

Mergând Florica cu ulcioarele după apă »în adins«, ear' Linu căutându-și ceva lucru pe la grădină ear' »în adins«, se întâlneau amândoi la isvor »pe din veste

Tot acolo strângându-se fetele cu ulcioarele după apă, spuneau unele altora cele mai proaspete noutăți de minciuni.

Florica eară nu văzuse de mult pe Linu, pentru aceea de câteva zile tot târziu mergea la isvor după apă, când celelalte fete erau duse, ca dacă Linu va fi pe acolo, se poată vorbi cu el.

Anuța cea făloasă aducea totdeauna celorlalte fete câte o noutate, că fata ceea și ceea e pețită de feciorul cela și cela, și că ea stă în gânduri, sau că feciorul cutare vrea să iee pe fata cutare, căci alte fete nu vreau să meargă după el, și alte multe născociri, ca și cari numai o minte femeiască poate descoperi.

Partea V. 23. cucuruzul, 24. săpatul cucuruzului, 25. culesul și păstratul cucuruzului, 26. napii.

Partea VI. 27. plante oleoase, 28. plante de tors, 29. plante comerciale, 30. plantele veninoase.

Partea VII. 31. luterna, 32. trifoiul, 33. măzărachea, 34. alte plante de nutreț.

Partea VIII. 35. fânațe naturale, 36. grăpatul fânațelor, 37. facerea fânului, 38 otava.

Partea IX. 39. despre comasare, 40. lucrarea pământului comasat, 41. administrarea câmpurilor, 42. computul în economie.

Partea X. 43. animale folositoare agriculturii, 44. animale stricacioase agriculturii, 45. încolțirea sămânțelor.

Partea XI. 46. legumile rădăcinoase, 47. cultura verzelor, 48. cultura sălatelor, 49. cultura cepelor, 50. legumile bostănoase, 51. legumile păstăioase, 52. cultura altor legumi.

Partea XII. 53. creșterea pădureților, 54. nobilitarea pădureților, 55. răsaditul și gunoitul pomilor, 56. descrierea pomilor, 57. inimicii și boalele pomilor.

Partea XIII. 58. cultura viței de viie, 59. inimicii și boalele vițelor de viie.

Partea XIV. 60. pădurea, 61. administrarea pădurilor.

Partea XV. 62. calul, 63. creșterea calului, 64. boalele calului, 65. grajdurile.

Partea XVI. 66. rassele vitelor cornute, 67. creșterea vitelor cornute, 68. vitele roșii (Pinzgau), 69. iernatul vitelor, 70. îngrășatul vitelor, 71. mulsul vacilor, 72. însușirile și scăderile laptelui, 73. coșii vitelor, 74. boalele vitelor cornute, 75. creșterea oilor.

Partea XVII. 76. creșterea porcilor, 77. îngrășatul porcilor, 78. boalele porcilor.

Partea XVIII. 79. creșterea galițelor, XIX. 80. descrierea albinelor, 81. roitul albinelor, 82. coșnițele.

Partea XX. 83. cultura vermilor de mătășă.

Eată ce cetim în introducerea acestui legendar:

»Propunerea economiei în școalele populare este ordonată chiar prin Planul de învățământ al Înaltului ministru de culte și instrucțiune publică ddto 29 Iunie 1879 nr. 17.284, care se referă la executarea art. de lege 38 din 1868 și art. de lege 18 din 1879.

În scopul propunerii aceleia și eu am fost compus un manual, care s'a bucurat de o primire călduroasă în școalele noastre populare, de oare-ce a apărut până acum în câteva edițiuni.

După-ce însă Înaltul ministru de culte și instrucțiune publică cu datul de 16 Noembrie 1896 nr. 60.764 a început organizarea așa numitelor școale economice pe repetițiune, m'am convins, că atât manualul meu, cât și celelalte cari au mai apărut până acum, nu conțin material de ajuns pentru amintitele școale economice.

Afară de aceasta, eshauriându-se materialul acelor manuale întreg în școalele populare, în cele economice ar trebui să-l repetăm din nou, tot pe acela. Această chemare însă nu o pot avea școalele economice, ci ele trebuie să continue înmulțirea cunoștințelor economice.

În scopul înmulțirii cunoștințelor numite, pentru învățători, au apărut până acum mai multe opuri de valoare, ear' Înaltul ministru a deschis până acum și anumite cursuri de vară de câte o lună, pentru-ca cunoștințele teoretice să se poată arăta încâtva și în viața practică. Numai pentru mâna școlarilor de repetițiune, nu a apărut până acum nici un legendar.

Pentru a veni încâtva în ajutorul acestora și a umple acest gol, am compus legendarul present; la compunerea căruia m'am nisuit a ține cont de noiele descoperiri economice, precum și de firul acela de propunere, de care m'am împărtășit și eu la ascultarea unor asemenea cursuri de economie.

Metodul de propunere al acestui legendar economic, este același ca și al celorlalte obiecte de învățământ. Învățătorul alege partea și numărul respectiv, pe care voește a-l tracta, apoi îl cetește, esplică și mai adaogă și dela sine unde e de lipsă, după aceea îl cetește și esplică pe rînd și școlarii. Cele cetite și esplicare se pot arăta mai târziu și în praxă, cu ocaziunea deprinderilor practice.

Întreg materialul se poate împărți în trei cursuri (clase), apoi pentru feciori și pentru fete, tractându-se cu fiecare curs acel material, pe care învățătorul îl crede mai acomodat anutimpului, în care se află și împrejurărilor economice și pe care-l ordineză și »Planul« respectiv de învățământ. Recunosc, că deocamdată am fost silit a mă restringe numai la materialul economic ce-l prescrie numitul plan.

În acea firmă speranță, că acest legendar va aduce nu numai o ușurință mai mare la propunerea științelor economice, ci mai târziu chiar și un folos practic, deprinzându-se cele cetite în el în viața de toate zilele, doresc tuturor acelora cari îl vor felosi, cel mai strălucit succes pe cariera economiei practice.

Legendarul despre care vorbim, are o înfățișare foarte plăcută atât cu privire la ajustarea din afară, cât și la tiparul din lăuntru, de aceea îl și recomandăm celor interesați.

ȘFATURI.

Știrpirea jiviniilor de pe rîmători.

Mijlocul cel mai bun pentru știrpirea unor jivinii, ce se încuibă în pîrul și pielea porcilor, este petroleul (gazul, fotogenul). Să ia adecă un petec de rîză, se moaie în petroleu, se stoarce și apoi se freacă bine cu ea porcul pe tot trupul.

Tractarea cailor.

Dacă calul ar pute să vorbească, eată ce ar zice: Când este ger mare nu mă legați de un par sau de ori-ce alt obiect de fer, căci lungimea funiei îmi este de lipsă. Nu mă lăsați noaptea acolo, unde pământul este rău pentru culcat, căci nefiind liber, nu-mi pot alege locul de durmit. Nu mă siliți să mănânc mai multă sare, decât îmi trebuie, căci eu știu mai bine ca ori-cine de ce am lipsă și de ce nu.

Nu credeți, că mă grăbesc mai tare, dacă mă bateți cu biciul și că nu obosesc. Voi ați tremura tot așa ca și mine, dacă v'ar bate și sili cineva la

asa ceva prin lovituri de biciu. Să nu gândiți, că dacă sînt cal pot mânca tot felul de ierburi. Nu mă bateți cu biciul, pentru-că mi-a fost frică de ceva pe drum, căci cu alt prilej îmi voi aduce aminte de bătaie și poate să vi-se întemple ceva rău.

Nu mă luați la fugă pe deal, căci eu trebuie să urc cu mine deodată și căruța și pe voi. Încercați a fugi și voi odată pe deal cu o povară și veți vedea, cât vă este de greu. Nu mă lăsați într'un grajd întunecos, căci când mă veți scoate afară, lumina îmi va face rău la ochi, mai cu seamă când pământului este acoperit cu zăpadă. Nu ziceți ho în tot momentul, faceți-mă să opresc numai când trebuie și învățați-mă s'o fac la primul cuvînt, căci dacă s'ar întembla, să se rupă hăturile, în urmă vă va pără rău.

Nu-mi dați să beau apă cu gheață, nu-mi puneți în gură zăbala rece, ci încălziți-o mai întâiu puțin de trupul meu. Nu mă faceți să fug pe deal în jos, căci dacă s'ar rupe ceva la hamuri, ușor vă puteți rupe gâtul. Nu-mi puneți frêne cu ochelari, lăsați-mă să ved în toate părțile.

Nu fiți leneși cu repararea hamurilor mele, — nereparându-le decât atunci, când vedeți, că mi-au făcut răni sângeroase. Nu mă imprumutați unui zăpăcit, care e mai puțin deștept ca mine. Nu uitați, că este scris într-o carte veche amică a tuturor apăsătorilor »Omului drept i-se face milă de dobitoacele sale, ear' inima celui rău este împetrită și nesimțitoare«.

Din traista cu povețele.

— Răspusuri. —

D-sale N. S. Iablanîța. Dacă ar avea stăpînirea dreptul să facă ce vrea cu islazurile comunelor, nu ar fi întrebat protopretorul reprezentanța comunală dela d-voastre dacă se învoește ori nu la împădurirea islazului. Ear' dacă reprezentanța a zis că nu, așa are să rămână; pentru-că peste islazul comunal comuna e stăpână, nu protopretorul sau ministerul. Ce v'a spus protopretorul a fost numai înfricare, pentru-ca să lăsați să fie pe voea lui.

Știri economice.

Pomi de pe marginea drumurilor. La noi încă s'au început a se planta pomi pe lângă drumuri. Eată ce venit aduc ei în țările culte. În țerișoara Luxemburg la 1870 erau numai 30 de pomi lângă drumurile publice, în 1899 ajunseră la 12.300. Cei mai mulți sînt perii, apoi merii și cireșii. Fructele se vînd prin licitație. Anul trecut s'au vîndut fructele cu 50.000 de coroane.

Un nou magazin de bucate. În Avrig s'a pus temelie unui magazin de bucate, cu scop filantropic, pentru cooperirea trebuințelor bisericeii și școalei.

Lauda începutului se cuvîne notarului de acolo *Ioan David*, în înțelegere cu ceilalți inteligenți și fruntași din comină. D-sa a propus lucrul în comitetul parochial, care a primit propunerea cu drag și lămurind poporul asupra folosului lucrului ce vreau să întreprindă, într'o singură zi s'au adunat dela oameni bucate în preț de 540 coroane. Lucru vrednic de laudă.

CRONICĂ.

Iubileul Monarchului. Întru sărbătoarea aniversării a 70-a dela nașterea M. Sale Împăratului și Rege *Francisc Iosif I.* Sâmbătă s'a servit în biserica parohială din Sibiu cetate liturgie din partea I. P. S. Sale Metropolitanului, asistat de Preacuvioșia Sa archimandritul Dr. Ilarion Pușcariu și protopresbiterii Nicolae Cristea, Moise Lazar, Ioan Papiu și Mateiu Voileanu și de diaconii Dr. Elie Cristea și Dumitru Câmpean. După liturgie s'a cetit doxologia cea mare și rugăciunea împărătească. La serviciul divin a participat public numeros, din toate clasele sociale.

Din partea militară festivitățile iubilare s'au început Vineri seara. Musica militară a cântat în Piața-mare dela 8 până la 9 ore, apoi trecând prin strada pintenului, urezului, măcelarilor, morii, școalei și schewis s'a retras în casarmă. Sâmbătă dim. la 5 ore s'au dat 24 salve de tunuri, apoi musica a percurt în cântări stradele orașului. La 8 ore toate trupele aflătoare în Sibiu au eșit la câmp, unde s'a servit liturgie. La 2 ore comandantul de corp FZM. von Probst a dat prânz de gală, sub durata căruia a cântat musica militară, toastul oficial rostit pentru M. Sa, a fost urmat de salve de tunuri.

Dela Reuniunea meseriașilor. La fondul pentru acuirea unei case cu hală de vânzare al Reuniunii meseriașilor români din Sibiu au contribuit cu câte 20 bani domni:

Emil Vințeler, funcț. la »Albina«; August Wittmann, funcț. la »Transilvania«; Ioan Aleman, silvicultor în Varcar-Varcuf; Ioan Ciucianu; N. Boleta; Nic. Simtion, tipograf; Ioan Șut, funcț. cons.; Pavel Cotoș, funcț. cons.; Ieronim Preda, director; Iosif Comanescu, paroch. Codlea; Iosif Comanescu jun., ales paroch în Ghimbav; Lazar Stanciu Orbu, econom; Ana G. Drăgan născ. Simtion; Eva Talmăcean născ. Moldovan; Maria Klăr născ. Tăban; Nicolae Roșca, măiestru măcelar; Timoteiu Popoviciu, prof. de musică; Maria Stoica născ. Iosif; Elena Pătruț născ. Veștemian; Ana Florea, învățătoare; Florian Rusan, adm. prot., Alba-Iulia; Ioan Șerb, paroch în Poiana; Dr. Stefan Rozvan, cand. de adv.; Francisc Resch, măiestru de organe, Panteleon Lucaș, d-na Elena Lucaș, Ileana Someșan din Borgo-Joseni, Ioan Lucaș, econom din Borgo-Joseni, Vasile Someșan, econ. din Borgo-Joseni, Nicolae Cristea, as. cons.; Dr. L. Ciato, Eliă Dopp, Alexandrina Dopp, Alexandru Dopp, Ioan Simtion, adm. librăr. arch.; Mariți Simtion, Emilia Simtion, Aurelia Simtion, Petru Lazar, m. cojocar și Maria Lazar n. Leancă din Galaț (Făgăraș); Ana Proștean n. Vancu, Cornel Roman, profesor la Ferestreu (București); Indreiu Popa (Sebeșul-săsesc), Elisaveta Popa (Dâmbrău), Nicolae Munthiu, funcț. la »Albina«; Ana Munthiu n. Boescu, Ioan Munthiu, econom; Marie Munthiu, jună; Marina Munthiu din Răhău, Ioan Rebeș, funcț. la »Albina«; Ana Creișar n. Neagu, Maria Bendorfean n. Oltean, Margareta Moldovan, Stefan Vlad, m. cismar; Varvara Vlad n. Boronyai.

Petrecere în Teaca. Inteligența română din Teaca invită la petrecerea de vară, care se va ține Duminecă, în 26 August st. n. în sala hotelului »Kircher« din Teaca. Începutul la 7 ore seara. Intrarea de persoană 1 cor. 60 bani, de persoană în familie 1 cor. 20 bani. Venitul e destinat spre scopuri filantropice.

Logodna duor surori. În familia primarului *George cav. Dănilă* din Hunedoara se sârbează azi logodnă dublă. A d-șoarei *Ana Dănilă* cu comptabilul *Nicolau Macrea* și a d-șoarei *Victoria Dănilă* cu *Vasile C. Osvadă*, administratorul »Tribunei« și »Foi Poporului«.

Tren căzut în rîu. Între Lupeni și Vulcan este un mare pod de fer al căii ferate Petroșeni-Lupeni. În urma ploilor din zilele trecute construcția podului a slăbit și Mercuri, în săptămâna trecută tocmai când trecea un tren de persoane, podul s'a rupt și locomotiva s'a prăbușit în Jiu. Noroc că vagoanele s'au rupt de locomotivă și astfel nu au fost trase în rîu. Numai mașinistul și focarul au căzut în apă, de unde însă li-a succes să inoate la mal.

Teatru în Borgo-Prund. Tinerimea studiosă de pe Valea-Bărgăului invită la producțiunea teatrală împreună cu petrecere de dans, ce o va aranja Duminecă, în 26 August n. în sala hotelului comunal din Borgo-Prund, în favorul copiilor săraci dela școala din B. Prund. Începutul precis la 7 ore. Intrarea: de persoană 2 cor., în familie 1 cor. 60 bani. Se va juca piesa »Cinel-Cinel«, de V. Alexandri. Înainte de reprezentațiunea teatrală vor fi producțiuni declamatorice din partea mai multor domni și domnișoare. Trenul sosește în loc la 2 ore p. m.

Apel. Presidiul despărțământului »Făgăraș« al »Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș« apelează la marinositatea on. public român și la toți binevoitorii cauzei culturale, ca să binevoiască a spriginii prin donațiuni în cărți, foi, reviste ș. a. bibliotecii susnumitului despărțământ. P. T. donatori sînt rugați a trimite eventualele donațiuni la adresa dlui Andreiu Stoica, învățător gr.-cat. în Făgăraș, ca bibliotecar al despărțământului; cari donațiuni se vor cuita cu mulțumită pe cale ziaristică. *Sinca-veche*, la 15 August 1900. *Ioan Popu*, președintele despărțământului.

Jaf și ucidere în drumul mare. Între Uliuc și Timișoara săptămâna trecută doi scelerați, anume Anton Schmidbauer și Iosif Dorner, observând că țeranul Ioan Murășan din Uliuc a luat bani frumoși pe bucatele scoase la țîrg, i-au ațînit calea în drumul dintre Timișoara și Ujlak, și vîzîndu-l că doarme în trăsura, l-au ucis și jefuit, apoi i-au îndreptat trăsura spre casă, unde seara târziu a sosit cu cadavrul victimei lor.

Fapte creștinești. Ioan Vasu, notar în Merișor și soția sa Roma Victoria n. Lucaci, au dăruit bisericii gr.-cat. din Merișor o evanghelie, ediție nouă, în preț de 110 coroane.

Petrecere în Șintereag. Inteligența română din Șintereag și jur și junimea academică invită la petrecerea de vară, ce se va aranja Duminecă, la 2 Septembrie st. n. în sala școalei gr.-cat. din Șintereag, în favorul bisericii gr.-cat. din Șintereag. Începutul la 7 ore seara. Intrarea: de persoană 1 cor. 60 bani, în familie 1 cor. 20 bani.

Femeie de 22 ani — cu 11 copii. Vicomtesa *De Rocheville* ocupă loc de frunte între cele mai frumoase și mai gentile dame de elită din Paris. E în etate numai de 22 ani și totuși are unsprezece copii. Lucrul se esplică astfel: Vicomtesa e căsătorită din 1895, până acum în patru rînduri a avut câte doi gemeni, ear' acum de curînd a născut trei gemeni. Toți trăesc. Ear' mama lor e cea mai frumoasă între frumoase.

Țîrg de săptămână în Văliug. Ministrul de comerț a dat comunei *Văliug* (Franzdorf) din comitatul Caraș-Severin dreptul a țîne țîrg de săptămână în fiecare zi de Luni. Primul țîrg s'a țînut în 20 August st. n.

Un învățător nevrednic. Despre învățătorul din *Agrîș*, un om demn de încredere ne scrie dno 16 August următoarele: Faimosul vînzător de neam și de școale românești *Nicolau Maxim*, cantor-docente în Agrîș, în 3 Iulie a. c. a fost judecat de tribunalul regesc din Zălau la 6 luni închisoare și pierderea oficiului pe trei ani, pentru furt de bani de postă și falsificare de subscriere. Acest neomenos om în 1898 a raportat inspectorului reg. școl. din Zălau, că comuna bisericească Agrîș nu are școală corîspunzătoare în proporție cu numărul copiilor obligați a frecuenta școala, la ce inspectorul a cerut dela ministru admonițiunea acelei școale; care admonițiune, mai târziu documentându-se a fi fost fără temei, a fost revocată. La aceasta inspectorul și a cerut scusă oficial, căci a fost rău informat de cantor-docentele Maxim Miklóș și de notarul Szántó Károly. În 3 Maiu a. c. cantor-docentele din Agrîș din nou sgurmă la pragul inspectoratului reg., de astă-dată contra susținătorilor școalei, — că acestia nu sînt în stare a susține școala, de unde spera, că inspectorul va mijloci smulgerea ei din mîinile confesiunii, pîndu-o sau în mîinile statului, sau în ale comunei politice. Însă și de astă-dată a fost fără noroc, căci inspectorul i-a comunicat și această mișelie ordinarului gr.-cat. din Blaj. De aci rezultă, că: aventurierul încerca să-și spele crima defraudării și falsificării de subscriere prin crima tradării de neam și a tradării școalei confesionale gr.-cat. din Agrîș. Ce face autoritatea școl. confes. gr.-cat. la toate acestea? Cu ocaziunea pertractării finale din 13 Iulie a. c. președintele tribunalului reg. din Zălau a pus juzilor întrebarea, că ce pot învăța elevii de școală dela un astfel de învățător, pe care-l știu că fură și înșală, ce pot învăța oamenii din acea comună dela un astfel de om? Și ce autoritate școlară e aceea, care susține într'un post atât de delicat un astfel de om? Cu toate acestea cantor-docentele nu e suspendat din oficiul seu, ci din contră e cantor-docente, ear' preotul e constrîns a servi cu dînsul înaintea altarului Domnului. Cine, ce lipsă are de el? cui și spre ce scop îi trebuie un astfel de om???... În atențiunea Blajului. (*Laius*).

Spriginitorul lucrătorilor. E. Skoda, mare proprietar de fabrice de ferării în Pilsen, răposat de curînd, a lăsat o fundațiune de 40.000 coroane, din venitele căreia să se dea ajutoare muncitorilor bîtrâni dela fabricele sale. Totodată a obligat prin testament pe fiul seu, ca în fiecare an să contribuie cu câte 12.000 coroane la capitalul fundațiunii, până-ce acela se va urca la 160.000 coroane.

Striviți de tren. Duminecă seara țeranul *George Cenădan* și soția sa *Paraschiva* din Arad, în momentul când voiau să treacă cu trăsura peste calea ferată au fost ajunși de un tren și au fost striviți. *George Cenădan* a murit la fața locului, ear' soția sa a mai trăit până a fost dusă la spital. Trăsura încă a fost sfărmată de tren. Numai caii au scăpat teafəri, apucând să treacă de cealaltă parte înainte de a-i fi ajuns trenul.

Esposiție economică în Mercuria. »Reuniunea română agricolă din comitatul Sibiului« va țîne esposiția anuală de vile de prăsilă, împreună cu premii în bani, de astă-dată în *Mercuria*, la toamnă.

Hymen. *Valeria Veturia Coşbuc* din Leşiu și cler. abs. *Penteleimon Zagrai* din Mititei, își vor sërba cununia la 30 August st. n., în biserica gr.-cat. din Leşiu.

— *Alexandru Gligor* din Şard și d-şoara *Maria Pop* din Bandul-de-Câmpie, se vor cununa Duminecă (2 Septembrie) în biserica gr.-cat. din Bandul-de-Câmpie.

— Clericul abs. *Dionisiu Radu* și d-şoara *Cornelia Mateiu*; cler. abs. *Petru Fărăcaş* și d-şoara *Leontina Mateiu* se vor cununa Marţi (28 August) în biserica gr.-cat. din Ripa-inferioară.

— Cler. abs. *Alexandru A. Moldovan* și d-şoara *Paulina Cheresteş* se vor cununa Marţi (28 August) în biserica gr.-cat. din V.-Sântioana.

— *Dumitru Lazar Todoran*, învăţător în Căpâlna-de-jos și d-şoara *Maria Damian*, fiica învăţătorului pensionat Isac Damian din Căpâlna-de-jos, se vor cununa Marţi (28 August) în biserica gr.-cat. din Căpâlna.

Biserică trăsniată. Biserica rom. gr.-or. din Moşniţa a lovit-o fulgerul, fiind o ploaie grozavă Mercuri la 5 ore după am. Fulgerul a lovit lângă turn bătându-se prin pod s'a dus pe zid și 3 scaune le-a făcut lom, și cerimea toată a deslipit-o și a eşit prin fereastra altarului pe care a spart-o. În biserică era fum, dar' n'a ars nimic. Paguba se urcă la vre-o 400 cor.

Petrecere în Armeni. Inteligența română din Armeni invită la petrecerea de vară ce se va ţine Marţi, în 28 August st. n. 1900, în o grădină privată. La cas de timp nefavorabil în sala școlii gr.-cat. Începutul la 3 d. a. Prețul intrării de persoană 1 coroană, de familie 2 coroane. Venitul curat este menit în favorul bisericii gr.-cat. din loc.

Petrecere în Seliște. Pentru sporierea fondului menit pentru ajutorarea studenților săraci, *tinerimea studioasă din Seliște* își va ţine obicinuita petrecere la 15/28 August a. c. (la Sfântă Mărie) în sala festivă a școlii, la care invită cu toată stima. Începutul la 8 ore seara.

PROGRAMA:

1. a) *Plecarea paserilor* de F. Mendelssohn, duette cu acomp. de pian.
- b) *Dorina și Leandro*, gavotte de A. Kratochvil sen, duette cu acomp. de pian.
2. *El-Zorab*, poezie, de G. Coşbuc, declamare.
3. *Vagnes Argentines*, de A. P. Vyman, compoziție pentru pian.
4. Teatru: *Leac pentru soacre*, comedie într'un act, de Trocaru. După producțiune joc.

Prețul intrării: locul I. 1 cor. 60 bani; locul al II-lea 1 cor. 20 bani; locul III. 80 bani; Locul pentru stat 60 bani. Invitări speciale nu se fac. *Comitetul aranjator.*

Pentru iubirii răposăți. La fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români administrat de „Reuniunea socialilor români din Sibiiu”, în loc de cunună peritoare pe cosciugul regretatului *Ioachim Băcilă*, fost director școlar în Avrig, dl *Ioan Căndea*, funcționar în București a contribuit cu 4 coroane 70 bani (5 lei); pentru *Iuliu Neamțu*, cleric absolvent din Dobra, dl *Ioan Rebeș*, funcționar la „Albina” 1 coroană și pentru *Elena Tarcă* din Sibiiu, dl *Nicolae Roșca*, măiestru măsar în Sibiiu 1 cor.

„Foaia Poporului” — osândită. Procurorul-suprem a aflat, că articolii primi din nr.ii 20 și 21 a. c. ai foii noastre sunt agitatorici și a intentat proces. Procesul s'a pertractat Mercuri, săptămâna aceasta și cu toate dovezile tari aduse de vrednicul avocat de aici, *Dr. Pompiliu Isac*, sentența judecătorei a fost osânditoare. Redactorul a fost osândit la 14 zile temniță și foaia pedepsită cu 100 coroane.

Eată cu ce greutate are să lupte „Foaia Poporului”, menită pentru luminarea poporului.

Petrecere în Scoreiu. Inteligența română din Scoreiu are onoare a vē invita la petrecerea de vară ce se va aranja Marţi, în 15/28 August a. c. (Sf. Maria), în edificiul școlii comunale. Venitul curat este destinat pentru procurarea de cărți pe seama școlarilor săraci. Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara. Prețul de intrare de persoană locul I. 1 cor. 20 bani, locul al II-lea 80 bani, locul al III-lea 40 bani. Prețul de familie până la 3 membri 2 coroane, ear' de aci în sus se compută după persoană. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale publică.

Programa: 1. „Cuvânt de deschidere”, de I. G. — 2. „Pasere nevinovată”, cor mixt. — 3. „Pentru-ce am rămas flăcău bătrân”, monolog predat de I. Isaicu. — 4. „Solo”, de d-şoara Elena Marcu. — 5. „Trei, Doamne, și toți trei”, poezie de G. Coşbuc, declamată de preparand N. Vulcu. — 6. „Duet”, de domnișoarele Maria Georgescu și Ana Vasu. — 7. „Rugăminte din urmă”, de G. Coşbuc, declamată de prep. Ioan Mihu. — 8. „Herșcu Boc egiul”, monolog de V. Alexandri, predat de învățătorul Nic. Dumitru. — 9. „Solo”, de d-şoara Elena Taiermaier. — „Cum se rade de pomână”. După petrecere urmează dans.

Petrecerea din Șeica-mare, ținută în 12 l. c., cu toate-că timpul a fost nefavorabil, totuși public a fost destul de numeros. Să fi văzut tineri și tinere, care dansau fără nici o grije, de natura mănioasă, care caută să-și răsbune asupra tinerelor părechi. Laudă se cuvine domnilor aranjeri, cari n'au cruțat nimic și au făcut tot posibilul de a ave o petrecere atât de frumoasă pe un timp așa de urit.

Despre teatru n'am ce zice decât bine. Se vede, că tinerii debutanți și-au dat toată osteneala de a reuși cât mai bine.

După teatru a urmat dansul, care a ținut până în zori, când ne-am despărțit cu toții în cea mai mare veselie.

Între domniile cari au binevoit a da suprasolviri sunt următorii:

Varga Károly, notar 4 coroane; N. Heidecker 6 coroane; Dr. Nicolae Racoția, medic 5 cor.; I. Jurca, mare proprietar 4 cor.

Căroră și pe această cale li-se aduce mulțumirile noastre cele mai afectuoase.

Urme romane în Micuș. În hotarul Micușului (comit. Turda-Arieș) în partea de mează-noapte se află un loc cam ridicat, care se numește *Mănăstire*. Pe el se află câteva petri cioplite și cărămizi. Săpând zilele trecute învățătorii din acea comună au aflat fundament la o formă de capelă și multe petri și cărămizi scrise. Scrisorile tractivează despre legiunea a V-a macedonică. S'au mai aflat și câteva instrumente: cuțit etc. cu verigă de aur.

Se poate deci constata, că ținutul Turzii a fost foarte împopulat și că o legiune a Romanilor a fost în Micuș. Cei-ce se interesează de acestea — pot face săpături, — căci de multe prețioase lucruri vor da. (*Romul*).

Petrecere în Micuș. Inteligența română din Micuș și jur are onoare a vē invita la petrecerea de vară ce o va aranja în 28 August st. n., în ziua de Ad. Născ. de D-zeu. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie 2 cor. Începutul la 8 ore seara. Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita în public. Venitul curat e destinat în favorul școlii gr.-cat. din loc. — Ofertele benevole sunt a se adresa la dl. Ioachim Pop în loc.

Esamen în Moniom. În nr. 26 al foii noastre s'a scris, că esamenul din Moniom n'a suces. Față de aceasta ne-a trimis dl învățător de acolo *Nicolae Ion* o rectificare, în care zice, că cele scrise nouă despre esamen, nu sunt adevărate. Ne pare rău, că neavând loc, n'am putut publica până acum această rectificare, dar' o vom publica cu plăcere în întregul ei în nrul viitor.

Teatru în Zlatna. Tinerimea română din Zlatna invită la producțiunea teatrală împreună cu declamațiuni, ce o va aranja Marţi (28 August n.) în pavilionul de vară al ospetăriei comunale, în favorul celor două biserici române din Zlatna. Intrarea: 2 cor. 50 bani, 1 cor. 50 bani și 1 coroană. Se vor declama poeziile „La oglindă” de Coşbuc și „Dormi iubito” de Vlăhuță, și se va juca comedia „Soare cu ploaie”, de I. Vulcan.

Dare de seamă și mulțumită publică. Subscrisul în calitate de cassar la petrecerea de dans, aranjată de meseriașii români cojocari din Lipova, cu ocaziunea sərbării patronului, în 20 Iulie (2 August) a. c., în scopul procurării unui prapor pentru biserica noastră rom. gr.-or. de aici, imi țin de plăcută datoriță a exprima și pe această cale mulțumită, față de toți acei P. T. Domni cari n'au cruțat nici spese, nici osteneală pentru reușita și succesul obținut și pentru înfrumșetarea casei lui Dumnezeu conform scopului ce urmărim. Deci au contribuit și au incurs următoarele sume, dela următorii: Vas. Nichiciu 5 cor., D. Muntean 2 cor. 40 bani, C. Tocaciu 2 cor. 40 bani, N. Boșorogan 3 cor., I. Muntean 3 cor., A. Tocaciu 2 cor. 40 bani, 3 oficeri à 1 cor. = 3 cor., S. Puticiu 1 cor., I. Micălăcean 1 cor., Andr. Tocaciu 1 cor., I. Becicherean 2 cor. 40 bani, I. Tocaciu 1 cor., G. Iedlovșchii 1 cor., P. Dămăcuș 5 coroane, Dr. D. Magdu 2 coroane, G. Borna 2 coroane, P. Făgăraș 1 coroană, A. Popoviciu 1 cor., Al. Stan 1 cor., A. Muntean 1 cor., I. Onu 2 cor., I. Nichi 2 cor. 40 bani, T. Mihaiu 1 cor., Andr. Vasiciu 2 cor. 40 bani, I. Ioanovici 2 cor., N. Trandafir 2 cor., E. Ciorogariu 3 cor., Part. Schelegia 2 cor. 40 bani, I. Ciugudean 1 cor., G. Vancu 1 cor., N. Bărbăbaș 1 cor., G. Tătar 2 cor. 40 bani, G. Cornea 2 cor., D. Petroviciu 3 cor., Tr. Borna 3 cor., I. Marcoviciu 2 cor., I. Ciudan 1 cor., D. Vasiliu 1 cor., I. Bogoiu 1 cor., V. Ghilescu 1 cor. 20 bani, vęd. Stani 3 cor., P. Petrișor 3 cor., T. Dămăcuș 2 cor. 40 bani, E. Vuescu 1 cor., Ana Daina 2 cor., I. Ioan 1 cor., N. Roșu 4 cor., N. N. 1 cor., M. Vidac 1 cor., Sever Cădar 1 cor., N. Flueraș 1 cor., S. Vasiescu 2 cor., I. Jurma 1 cor., Glig. Petrișor 3 cor., At. Mircu 4 cor., Al. Andraș 1 cor., M. Avram 3 cor., I. Goțoiu 2 cor. 40 bani, P. Stefanescu 2 cor. 40 bani, P. Ghiuchi 4 cor., At. Micu 4 cor., P. Căcinea 2 cor. 40 bani, R. Onu 2 cor., D. Petroviciu 1 cor., G. Toma 1 cor., vęd. Puticiu 1 cor., I. Cimponeriu 3 cor., Fl. Roxin 1 cor. 20 bani, N. N. 1 cor., I. Lucaciu 2 cor. 40 bani, L. Bogoiu 1 cor., I. Olariu 2 cor., I. Nicoli 2 cor. 40 bani, S. Tămășdan 1 cor., T. Popoviciu 2 cor. 40 bani, R. Dămăcuș 5 cor., D. Cismaș 2 cor., V. Odvoșan 2 cor. 80 bani, R. Bichicean 2 cor. 40

bani, I. Puticiu 3 cor., N. Mircu 3 cor., At. Petrișor 2 cor., V. Neamț 1 cor., G. Ghilescu 2 cor. 40 bani, familia Bragia 2 cor. 30 bani, A. Popa 1 cor., C. Dehelean 1 cor., N. Nichiciu 2 cor., G. Cimponeriu 2 cor. 40 bani, St. Hodăgiu 3 cor., N. N. 2 cor., N. Jovan 3 cor., G. Gerec 1 cor., S. Pinte 2 cor. 40 bani, G. Socaciu 2 cor. 40 bani, T. Daina 3 cor., A. Raitar 10 cor., M. Miloș 1 cor., I. Neiculescu 1 cor. 40 bani, A. Puticiu 1 cor., V. Nicoli 2 cor. 40 bani, Geisz Péter 1 cor., Helmer János 1 cor., A. Daina 2 cor. 40 bani, R. Mircu 3 cor., I. N. Muntean 2 cor. 40 bani, G. Novac 1 cor., Knepfel M. 2 cor., D. Ardelean 1 cor., D. Păcurariu 1 cor., M. Moise 1 cor., Ant. Brânda 1 cor., Svet. Pardanschi 4 coroane 40 bani, N. Bălcean 1 coroană, At. Pașca 5 cor., N. N. 2 cor., N. N. 3 cor. 40 bani, Ioan Mircu, Oravița 10 cor., Z. Mircu 2 cor., G. Tolez 1 cor., I. Messner 1 cor., Schwarz János 2 coroane, frații Joczka 4 cor., N. Büchler 2 cor., Dr. G. Popescu 2 cor., M. Obradovszky 1 cor., Grosz József 4 cor., Deutsch R. 1 cor., Josef Haszler 1 cor., Dr. Alex. Marta 3 cor., Klein L. 2 cor., Tornau Victor 1 cor., Papp Fr. 1 cor., corporațiunea industrișilor 4 cor., Sava Giuchiciu 4 cor., I. Ișfan 1 cor 20 bain, A. Klanka 2 cor., Gr. Marienescu 1 cor., S. David 1 cor., Ihm Mihályi 1 cor., V. Schanen 2 cor., Sándor Mór 3 cor., I. Ledermann 1 cor. — Ulterior a mai încurs 16 cor. 40 bani. De tot: 321 cor. 50 bani. Dintre cari s'a detras spesele avute cu aranjarea petrecerii în sumă de 131 coroane 32 bani. — A rămas venit curat de 190 cor. 18 bani. Din acestia s'a depus la institutul de credit și economii »Lipovana« cu lib. nr. 931 suma de 187 cor. 10 bani, ear' în cassă rămâne suma de 3 coroane 8 bani. în 31 Iulie (13 August) la m. Nichiciu, cassar.

Fluidul regenerator pentru cai al lui Kwizda. »Sport«, revistă de specialitate pentru curse, vânat și cai, se pronunță asupra fluidului regenerator al lui Kwizda, în chipul următor: »Cele la sfortări mari voește să conserve la caii sei vinele în curățenie, li-se recomandă fluidul regenerator al lui Ioan Francisc Kwizda, farmacist în Korneuburg lângă Viena. După fiecare întrebuintare, după ce am frecat bine cu paie vinele, frecăm picioarele calului dela genunche până sus la coapsă cu fluid regenerator, apoi îi aplicăm bandage ușoare; un mijloc acesta simplu și totuși de efect foarte folositor, pentru conservarea vinelor în stare bună și capabilă de suportarea strapățelor și pentru delăturarea formării zoilor. Fluidul regenerator pentru cai ces. și reg. priv. al lui Kwizda n'ar trebui deci să lipsească nici unui proprietar de cai.

POSTA REDACȚIUNII.

G. H. în Măderat. Societatea, de care ai auzit, nu s'a înființat; s'au făcut numai încercări. La timpul seu îți vom scrie noi despre afacere.

Vas. G. în Băile-Herculane. Scrie la școalele din Arad și Brașov și cere informații. Amândouă sunt bune și nu sunt scumpe.

Abonentul nr. 3869. Trebuie să scoți concesie, prin primărie dela pretor (fibreru).

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe ac inni: Isalf Marschall

Fluidul regenerător pentru cai al lui Kwizda.

[31] 3-15

Prețul cor. 2.80. — Ces. și reg. priv. apă de spălat pentru cai.

De 40 ani deja în folosință în *grajdurile Curții*, în *grajdurile mai mari militare și civile*, pentru *întărire*, pentru *potențarea forțelor înainte și după strapăse mari*, la *scrintituri*, la *înțepenirea vinelor* etc., dă cailor forță de a suporta cel mai greu training — Veritabil numai cu marca de mai sus, se capătă în toate farmaciile și drogueriile din Austro-Ungaria.

Deposit principal la **Ioan Francisc Kwizda**, ces. și reg. austr.-ung., reg. rom. și prinț. bulg. furnisor de curte. Farmacist în Korneuburg lângă Viena.

Magazin de fabrică

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint,

JULIUS ERÖS

Strada Cisnădiei nr. 3. Sibiu. Strada Cisnădiei nr. 3. (Edificiul „Transilvania“).

Fiecare obiect de aur sau de argint e esaminat și probat din ofiolu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloagelor mele. Toate comanda le efectuesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere antiolpativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștientios.

Nr. 1.

Orologiu de argint remon-toir, pentru dame; 30 mm. diametru, cu capac de argint, calitate bună fl. 6.75, cu cerc de aur fl. 7.50, de oțel negru oxidat fl. 6.50.

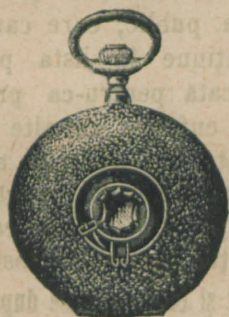
Nr. 2.

Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, cu capac dublu, toc guiloșat ori gravat, 3 capace de argint, 5 rubine, sorte tari, I. fină »Uranilwerk« 15 rubine, fl. 12.50.

Nr. 3.

Orologiu cilindru-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu placă de cifre în email albă ori colorată, cu toartă ovală, arătător de secunde, construcție bună solidă, fl. 6.75.

Nr. 4.

Orologiu cil.-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu capac dublu, în toc gravat frumos, sorte tari, I. fabricat fin fl. 8.75.

Nr. 5.

Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, capac dublu, 3 capace de argint, 15 rubine, cu cerc de aur, fabricat fin, din sorte mai tari fl. 11.50, cu construcție cil.-rem. fl. 9.50.

Nr. 6.

Orologiu de dame, rem., de aur de 14 carate, 30 mm. diametru, capac dublu, I. calitate, guiloșat ori gravat fl. 25.—, în toc de argint fl. 11.50.

Nr. 7.

Orologiu cilindru-rem. de argint nou, 48 mm. diametru, luciu ori gravat, în formă ovală, arătător de secunde, cu placă de cifre albă, emailată, I. calitate, fl. 4.50, cu capac dublu fl. 5.80. Lanțuri de nikel cu compas ori chei 30, 40, 50, 60 cr.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco. Spedări cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului.

Marce postale din toate țările în plată.

Publicațiune.

Din partea subscrisei primării comunale prin aceasta se aduce la cunoștință publică, că în 9 Septembrie 1900 st. n. la 10 ore a. m. se va exarânda edificiul comunal ce servește de *cârcimă* și *bolță* prin licitațiune publică pe un period de 2 ani începând din 1 Ianuarie 1901. [44] 2-3

Condițiunile de licitațiune stau spre vedere publică la primăria comunală unde în orele oficioase se pot privi.

Oferte instruate conform legii și provăzute cu vadiu de 10%, dela prețul strigării de 480 cor. asemenea se primesc

Sibiul, în 8 August 1900.

Primăria comunală:

Aureliu Hatiegan, Oprea Costantel,
notar. primar.

Doi băieți

de 14—16 ani se primesc la învățătură în franzelăria lui

Petru Moga,

[45] 2—2 Sibiu, str. Cisnădiei, 44.

O casă de vânzare.

Subscrisul am cumpărat cu preț de 2400 cor. școala cea veche, care constă din 3 odăi, pivniță, curte, spațioasă, grădină cu pomi, situată la mijlocul comunii *Gârbova* (Szász-Orbo), o vînz pentru un adaus de 20% și spesele avute cu cumpărarea ei, sau pe bani gata, sau în rate anuale, în 5—10 ani sau pe termin mai mult sub unele condițiuni. [46] 2—2

Nicolae Suci,

proprietar și neguțetor în *Gârbova* (Szász-Orbo).

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

întemeiată la anul 1868

în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de foc și exploziune

edificii de orice fel, locuințe și clădiri economice, magazine de mărfuri, mașine agricole, mobile, vestimente și rufe, cară și vite de tot soiul produse de câmp și de recoltă etc. etc.;

asupra vieții omului:

în toate combinațiunile conform tabelelor sale foarte variate, ca asigurări simple pe cazul de moarte, asigurări mixte cu termin, asigurări de copii, de zestre, rente vi-gere, asigurări cu plățirea de două-ori a capitalului, și cu polițe libere de premii etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală (sistem german).

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvire imediată.

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

1.400.000 coroane,

plasate în scrisuri fonciare și în siguranțe populare.

Active cu finea anului 1899: 2 milioane 185 mii coroane.

Stocul asigurărilor:

Valori asigurate contra incendiului:

64 milioane coroane.

Capitale asigurate asupra vieții:

9 milioane coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

2,825 645 cor. 62 bani pentru daune de foc și 2,498.042 cor. 10 bani capi asigurare pe viață, total: 5,323.687 coroane 72 bani. nului, pro.

Oferte și ori-ce informațiuni se primesc prin Direcțiune în Sibiu, la agenturile principale în Arad, Brașov și Timișoara, la agendele generale din Cluj și Budapesta, precum și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

Prospecte și tipărituri gratuit și franco.

[43] 3—15

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plățire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

— Instalare de lumână Atycelen. —

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăcel-mare Nr. 8.

[8] 40—

